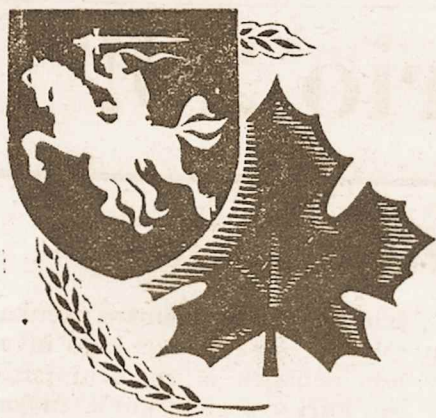

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 7(673) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1960 m VASARIO-FEBRUARY 10 d.

PRICE 15 ct XX METAI

Politinių įvykių savaitė

AMERIKA SUSIRŪP INUSI SAUGUMU

Kodėl Chruščiovas, o kodėl ne Paleckis? —
De Gaulle gavo nepaprastus įgaliojimus. —
Maskva skuba įsijungti Kubą į satelitų tarpą. —
Izraelio susidūrimai su arabais. —

IRMAUSIA klausimas vi Yra ir užmuštų. Ir Jungti
siems, kas tvirtina, kad Lietu nių Tautų kariuomenė negali
va yra laisva. Į šitą reikalą ne nuraminti. Dag misija gal kiek
atkreipė dėmesio net lietuviš apramins, bet židinyš nebus
koji spauda. Jeigu lietuviai panaikintas, nes kol kas „Žmo
bolševikai žegnodamiesi tvir gus žmogui — vilkas“ — žmo
tina, kad Lietuva yra laisva ir gus dar nesukultūrėjęs, dar
nepriklausoma valstybė, tai rimtai ir ramiai nesusipranta.

KOKIA TEISE CHRUSČIO VAS IŠLEIDO IŠ LIETU VOS LEONŲ VAIKUS?

Juk ši teisė priklauso lais vos ir nepriklausomos valsty bės valdžiai? Jeigu Lietuva ne priklausoma, tai kokia teise Chruščiovas, o ne Paleckis, duoda leidimus išvykti iš Lie tuvos žmonėms Tegul i šį laisumą atsako Laisvė, Vilnis ir Liaudies Balsas.

Nors Amerika savo viduje svarsto 1960 metų biudžetą ir ryšium su tuo aptaria savo vi sus reikalus, bet gi

DABAR GYVENAME TO KIUS LAIKUS, KADA VISKAS LIEČIA VISUS,

ir todėl mums negali būti ne svarbu, kaip JAV svarsto savo metines sąmatas. O ten šis kla usimas šiemet svarstomas la bai jautriai ir labai aštriai. JA V susirūpinusi saugumu. Rim ti specialistai ir politikai sako, kad bolševikų užpuolimo pa vojus yra labai didelis, todėl saugumui prezidento pasiūly tos išlaidos permažas. Maskva esanti JAV pralenkusi... gink lavimosi ir puolimo srityse.

Antras nemažiau būdingas reiškinys, kad

PRANCŪZIJOS VALDŽIA GAVO DIKTATORIŠKUS ĮGALIOJIMUS.

Bet tikrai saugumo srityje ir tai 14 mėnesių. Prancūzų valdžia — prieš prancūzus. Keista, kad priešai (alžyrie čiai) darosi draugais, o drau gai (prancūzai) darosi prie šais. Ir tai tiems patiems žmo nėms, kurių atvedimui i val džią buvo sukeltas net pučas. Pučistai prašė ateiti i valdžią de Gaulle, o dabar prieš jį su ilo...

IZRAELIO SANTYKIAI SU ARABAIŠ, TARP KURIŲ VYKSTA KARAS,

INDIJOS SANTYKIAI SU KINIJOS KOMUNISTAIS GERUOJU NESITVARKO.

Nenuostabu, kad Nehru de monstratyviai dalyvavo atida vime pagarbos komunistų nu šautiems Indijos pasieniečia ms...

POPIEŽIAUS ŽODIS LIETUVIŲ TAUTAI

Popiežius Jonas XXIII, ry šium su Lietuvos vyskupo Merkelio Giedraičio 350 metų nuo mirties sukaktuvėmis, lie tuvių tautai per lietuvių vys kupus parašė laišką, kuriame Popiežius įvertina Merkelio Giedraičio darbus ir dabartinę lietuvių tautos būseną paver gime.

KITOS ŽINIOS

— Mikojanas su svita atvy ko i Kubą tuo metu, kada Ku ba aštriau pasisakė prieš Ame riką. — nori Kubą įjungti i sa telitus, bet antikomunistai pa darė nemalonumą — sukėlė pritį tai triukšmą.

— 1959 m. surašymas Lietu voje radęs 2,326,000 lietuvių ir 25,000 žydų.

— Vokietijos inžinieriai Fi ilpinoose statys chemijos fab rikus.

— Kuboje Mikojanas atida rys SSSR parodą.

— JAV daro bandymus su milžiniško dydžio balionais.

— JAV raketa su beždžione padarė sėkmingą bandymą. Beždžionė nusileido i vande nis sveika.

— Burma susiratė su Kini jos komunistų valdžia ir pasi rašė nepuolimo sutartį.

— Paskutinėmis, neoficialio mis žiniomis iš Budapešto, ten šiomis dienomis buvo sušaudy ta 40 vaikų, dalyvavusių sukili me, kuriems šiomis dienomis sukako 18 metų amžiaus.

Nuo kapitoliaus padangės

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO SU KAKTIES MINĖJIMAS

New York - (LAIC). Artė jant Lietuvos Nepriklausomy bės paskelbimo 42 m. sukak ties minėjimui, Altas gavo pa tikrinimą, kad ir šiemet minė jimo proga Valstybės Depar tamentas paskelbs pareiškimą. Įvairūs JAV-bių gubernato riai jau paruošė proklamacijas, kuriomis skelbia vasario 16 d. — Lietuvos Respublikos, Lie tuvos, Lietuvos Nepriklauso mybės Dienomis. Tokias prok lamacijas jau paruošė Ohio, Wisconsin, Pensilvanijos, Io wa, Maryland, ir kitų valsty bių gubernatoriai. O taip pat, atsiliepdami i ALT'o prašymą, Virginijos ir South Carolinos gubernatoriai pažadėjo apie Lietuvos dieną painformuoti spaudą.

Pareiškimą Lietuvos Nepri klausomybės minėjimo proga padarė i Henry Cabot Lodge, JAV atstovas prie Jungtinių Tautų —

„...The United States has ne ver recognized the unlawful Soviet occupation of Lithuania and the other Baltic States. We have never wavered in our faith that peoples of these countries will regain their fre edom. You can count on my best efforts to keep tris faith alive“.

Vasario 16 d. Lietuvos Ne priklausomybės sukaktis bus paminėta Atstovų Rūmuose ir Senate. Invokacijos Kongrese tą dieną skaitys lietuvių kuni gai — Franciskus Giedgaudas, O.F.M. ir Benediktas Gaurons kas iš Ansonia, Conn.

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS ŠULAITIS AMERIKIEČIAI APIE LIETUVĄ

Sąryšyje su Leonų vaikų atvykimu, Čikagos dienrašty je „The Chicago American“ paskelbė St. Piežos straipsnį „Tell Red Exile for Lithuania ns“, kuriame jis rašo, jog tūks tančiai lietuvių yra tremiami i Rusiją, tuo tarpu kai tik kelie ms yra leidžiama atvykti i Ameriką.

„The New World“ savait raštis straipsnyje, pavadinta me „Plight of Church in Lit huania Sorrows Holly Father“ (per 6 skiltis), plačiai pranešė apie Popiežiaus Jono XXIII laišką Lietuvos vyskupams, mi nint žemaičių vyskupo Gied raičio 350 metų mirties sukak tį.

„LAISKŲ LIETUVIAMS“ 10 METŲ SUKAKTIES

minėjimas įvyko sausio 31 d. Ta proga buvo suruošta aka demija su menine dalimi. Jos metu buvo paskelbti straipsnių šeimos ir jaunimo klausimais konkurso laimėtojai. 50 dol. laimėjo A. Jasiųtė-Kižienė, 30 dol. — S. Pipiraitė-Toma rienė, 20 dol. J. Kojelis.

Meninėje programoje pasi rodė 8 m. amžiaus pianistas Mindaugas Mačiulis, Daininin kė Nerija Linkevičiūtė, šokė jos — Kristina Žebrauskaitė, Audronė Tamošiūnaitė ir Jū rūnė Jonikaitė, seserų Blendy čių dainos trio, smuikininkas Nerijus Paulionis ir kiti.

LIŪDNAS LIETUVAITĖS LIKIMAS

Cicero kolonijos gyventojų Petraičių dukra Viktorija Le

— Keraloje rinkimuose an tikomunistai gavo 94 vietas ir komunistai 32. Žmonės, kai pa matė, kaip komunistai valdo, tuojau nuo jų nusigrįžo.

— Tanganijka, Kenija ir ki tos Afrikos sritys tariasi dėl savarankiškumo, kurią dabar gauna.

— Maskva pagrasino Japoni jai už savitarpinės pagalbos su tarties sudarymą su JAV.

— Antisemitinius svastikų teplojumus suorganizavo Ro moje susirinkę komunistų ats tovai iš įvairių krastų.

— Nepalo karalių pora lan kysis Amerikoje.

— Japonijoje anglių kasyk loje įvyko sprogimas. Yra už muštų.

klasusybės minėjimo proga padarė i Henry Cabot Lodge, JAV atstovas prie Jungtinių Tautų —

„...The United States has ne ver recognized the unlawful Soviet occupation of Lithuania and the other Baltic States. We have never wavered in our faith that peoples of these countries will regain their fre edom. You can count on my best efforts to keep tris faith alive“.

Vasario 16 d. Lietuvos Ne priklausomybės sukaktis bus paminėta Atstovų Rūmuose ir Senate. Invokacijos Kongrese tą dieną skaitys lietuvių kuni gai — Franciskus Giedgaudas, O.F.M. ir Benediktas Gaurons kas iš Ansonia, Conn.

onora Petraitytė, 23 metų am žiaus, sausio 17 d. buvo atras ta negyva Pensacolos miesto Floridos viešbutyje. Jos mir ties priežastys dar nėra išai škistos.

Petraitytė Amerikon atva žiavo prieš 10 metų ir su tē vai gyveno Čikagoje Ciceroje. rėš 3 metus ji išvyko „laimės“ jieškoti ir nuo to laiko tėvams apie save nieko nepranešė. Ji šokdavo įvairiuose naktiniuo se klubuose, pasivadindama ki tais vardais. Petraitytės tikrą pavardę policija išaiškino tik po jos mirties ir pranešė tėva ms.

● Laikraštinkų kursai, ku riuos rengia Lietuvių Žurnalis tų S-gos Čikagos skyrius, bus pradėti kovo 5 d. Jaunimo na muose. Jie vyks kiekvieno šeš tadienio vakara. Yra numaty ta apie 15 paskaitų.

● Dainavos meno ansamblis sausio 30 d. davė „Vestuvių“ pastatymą Detroito lietuvia ms. Vasario mėn. 14 d. šio an samblio choras pasirodys Va sario 16-sios minėjimo progra moje Marijos Augšt. mokyklos salėje.

● „Ateities“ šokėjų grupė iš pildys programos dalį Thorne Hall, Northwestern un-te va sario 14 d. Programą rengia Cricago Dance Council.

● Alice Stephens ruošiasi lik viduoti savo mergaičių an sambli, kuris jau daugelį me tų reiškesi lietuvių ir amerikie „Daily Tribune“ ansambli pa čių tarpe. Čikagos dienraštis vadino geriausiu choru šiame mieste. Šiuo metu pati vadovė ir dalis dainininkių yra įsijun gę i lietuvių „operos moterų chorą“.

● St. Petersburg, Floridoje, mirė buvusi Čikagos lietuvių veikėja Petronėlė Gribienė.

~~~~~

TAUTOS FONDO APYSKAITOJE

už 1959 m. Hamiltono suauko ta suma iš 500 dol., ištaiso ma i 1.100 dol., nes Vasario 4 d. gauta dar 600 dol. aukų, surinktų 1959 m.

Ištaisius bus pajamų išviso ne 5,967.50 dol., bet 6,567.50 dol., likutis „Paramos“ banke gruodžio 31 d. 1.540 dol. ir balansas 6,567.50 dol.

TF-do Atst. Kanadoje P-kas V. Vaidotas.

Nepriklausomybės šventė per visos Kanados radio tinklą

VISI PASIKLAUSYKIME IR PATARKIME PASIKLAU SYTI KITATAUČIUS

Vasario 16-sios šventės mi Lietuvą bus duota: Lietuvos nėjimas per visos Kanados ra Himnas, Kur banguoja Nemu dio stotis bus šeštadienį, vasa nėlis, Maršas „Ižengimas i Vil rio mėn. 13 d. ir bus girdimas nių“, Kur bakužė samanota, nuo 10,30 iki 11 val. Windso Jau pravertos dvaro stonios, re iš stoties C. B. E., banga Lietuviškas popuri, Augo kie 1550; Toronte iš stoties IBL, me klevelis, O Tėvyne manoji, banga 740; Ottawoje iš stoties Karo Muzėjaus vėliavos nulei CBO, banga 910; o nuo 11,30 dimo iškiliųjų II dalis su Mal iki 12 val., Halifaxe iš stoties da Marija Marija ir Preziden CBH, banga 1330; Sackvilėje to maršas.

iš stoties CBA, banga 1740; Paminėjimas vertas ir patie Sydnėje iš stoties CBI, ban ms pasiklausyti ir kitiems apie ga 1140. Montreailyje anglų ji priminti. Nepamirškime pa CBC. Paminėjimo programa rašyti stočiai (C. B. E. radio sta tion, Security Bldg., Wind sor, Ont.) padėkos laišką arba atviruką už šią taip mums ver mis ir muzika. Šis paminėji tingą radio programą, per „tra mas yra duodamas iš Windso nes atsiliepipimai padeda šios sa Kanadą jau ketvirtus metus programos išsilaikymui. Rašy iš eilės. Prie informacijos apie kime visi nors ir trumpai.

“LITAS,”

PROGRESUOJA IR LABAI GRAŽIAI TVARKOSI

Sekmadienį įvyko nepapras tai gausus kooperatinio lietu vių banko „Litas“ susirinki mas. Tai buvo gausiausių susi rinkimas per visus 5 gyvavi mo metus, nes dalyvavo apie 400 asmenų, kurie kantriai iš posėdžiavo tris su puse valan dos.

Susirinkimą labai taktiškai vedė valdybos pirmininkas Al bertas Norkeliūnas, kuris, ati daręs susirinkimą, pakvietė na rius atsistojimu pagerbti du mi rusius narius (J. Navikėną ir N. Burbą) ir po to pasiūlė iš rinkti balsų skaičiuotojus. Iš rinkti J. Skučas, J. Viliušis ir A. Kudžma. Pr. Rudinskas pr skaitė praėjusių metų susirin kimo protokolą, kuris priimtas be pataisų.

A. Norkeliūnas trumpai pra nešė, kad banko valdyba rūpi nasi banko gerbūviu ir stengia si patenkinti narius. Pasidžiāu gė, kad bankas gražiai auga, nes Montrealio lietuvių mato, kad bankas dirba rimtai, kad jų pinigai jame garantuotai saugūs ir apdrausti visu šimtu procentų ir kad indėlininkai turi gražaus pelno.

Banko direktorius D. Jur kus perskaito banko 1959 me tų veiklos apyskaitą, iš kurios matoma, kad bankas auga, įgauna visų žmonių pasitikėji mą, todėl per metus padaryta beveik milijoninė apyvarta ir bendrai bankas per metus išau go visu trečdaliu ir daugiau, narių jau turi per 500, o penki jų turi padėję jau po 10 tūks tančių ir 70 narių po 2000 dol.

J. Juškevičius trumpai pra nešė, kad kredito komisija vei kė pagal išgales tenkindama paskolų prašytojus.

Inž. J. Bulota revizijos ko misijos vardu padaro platų ir išsamų pranešimą, konstatuo damas, kad banko reikalai ve dami tvarkingai, sąžiningai ir mokamai, todėl iš diagramos, kurią jis pademonstravo, aiš ku, kad bankas visais atžvil giais kyla.

Po pranešimų, buvo gana daug paklausimų, kurių dau gumoje buvo rimti ir klausi mus kėlė iš esmės.

Diskusijų pasėkoje, metinis balansas primtas ir pelnas pa skirstytas taip, kaip valdyba pasiūlė. Šalpos ir kultūriniais tikslams skirtieji 500 dol. pa skirstyti po 50 dol.: L. akad. samb., vaikų darželiui, skautų ir skaučių tuntams, Augšt. li

tuanistiniams kursams, Šešt. mok. komitetui, teatrui.

to klub. Taurui, Vasario 16 gimn. ir AV parap., Stat. fon dui ir už salės panaudojimą (ekstra).

I valdybą išrinkti: D. Jur kus, P. Rudinskas ir P. Lukošė vičius; i Kredito komisiją — J. Juškevičius ir V. Zubas; i rev. kom. — Br. Staškevičius ir K. Toliušis.

Banko dir. D. Jurkus prane šė apie 1960 metų veiklą. Jis numato, kad indėliai išaugs iki 350.000 dol. ir pelnas apie 14, 000 dol.

Dėl pageidavimo įvesti eina mas sąskaitas, motyvuotą refe ratą skaitė Pr. Rudinskas. Dėl to buvo motyvuotų pasisaky mų. Klausimas paliktas atviru, laukiant, kad jeigu bankas iš augs iki 3 milijonų, kaip dir. D. Jurkus spėja, tada galima bus įvesti ir čekių sistemą.

Padėkojus valdybai už gra žų darbą, susirinkimas ba tas. Po to sekė puikūs, turtin gai paruošti pietūs, kuriuose dalyvavo arti 400 tautiečių.

PRANEŠIMAS VISUOMENEI.

Mūsų paprašytas p. inž. Po vilas Povilaitis sutiko iš naujo pertvarkyti lėšų telkimo dar bą Montrealio ribose, Vasario 16 d. gimnazijai paremti. Tam tikslui bus organizuojami rė mėjų rateliai, todėl visi geros vašos lietuvių-ės, norintieji šį praklinų darbą paremti, prašomi susiristi su p. P. Povl laičiu, tel. MU 1-4353.

Seimelio Prezidiumas.

● Dail. A. Tamošiūnėnė šį sa vaiatgalį lankėsi Montrealyje, NL Spaudos baliaus loterijai atvežė fantų, aplankė gimines — brolių inž. P. Mažeiką, sese rį p. Veselkienę ir lankėsi dail. Račkaus parodoje.

● Jol. Repečkai yra NL red. laiškas iš Lietuvos (Skiemo nių kaimo, Molėtų val., Avil čių pašto punktas). J. Repeč ka prašomas atsiliepti.

● Kauno dramos teatro direkto rius yra rusė V. Motylevskaja, 60 metų amžiaus. Jai suteiktas Lietuvos nusipelnusio meno veikėjo garbės vardas.

● Astronomas Antanas Juška, pedagogas ir visuomenininkas, šiuo metu dėsto Vilniaus pe dagoginiame institute ir daly vauja spaudoje moksliniais klausimais.

WINNIPEG, Man.

BUS ŠOKIAI

SKELBIAMAS VASARIO 16 MINĖJIMAS

Taip pat pranešama, kad š. m. vasario mėn. 21 d., 12.30 val., tuojau po pamaldų, lietu vių Šv. Kazimiero parapijos sa lėje bus Vasario 16-tosios die nos minėjimas. Paskaita su pa įvairinta programa. Tautiečiai kviečiami atsilankyti.

Valdyba.

Pranešamma, kad vasario mėn. 13 d. (šeštadienį) KLB- nės Winnipeg Apyl. Valdų ba lietuvių Šv. Kazimiero pa rapijos salėje ruošia viešą pa silinksminimą. Gros lietuvių orkestras. Veiks bufetas su įvairiais gėrimais ir bus šokiai. Pradžia 8 val. Kviečiame visus atsilankyti.

A. + A.
JUSTINUI ŽAGANAVIČIUI,

mirus Urugvajuje, jo dukrai Birutei ir žentui Jonui

MEILUČIAMS,

gilią užuojautą reiškia

Aldona ir Antanas Morkūnai.

Mirus Urugvajuje

JUSTINUI ŽAGANAVIČIUI,

nuoširdžiai užjaučia

BIRUTĘ IR JONĄ MEILUČIUS

Elena ir Vladas Vanagai.

BIRUTĘ IR JONĄ MEILUČIUS,

mirus Urugvajuje,

JUSTINUI ŽAGANAVIČIUI,

nuoširdžiai užjaučia

A. K. Ratavičiai.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DOMINIC 6-6220

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50		America & S. America ..	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Didžioji Diena

BROLIAI IR SESĖS LIETUVIAI!

Keturiasdešimt antrąsias santykiuose įgalins užtikrinti Lietuvos nepriklausomybės pa skelbimo metines minime ap kartinta širdim. Šiemet sukan ka dvidešimt metų nuo Lietu vos okupavimo, įvykdyto 1940 m. komunistinės Sovietų Rusi jos pasėkoje susitarimo su na cine Vokietija dėl įtakų sferų pasidalinimo Pabaltijo erdvė je.

Po dvidešimt metų sveti mos okupacijos ir pavergimo, kovos ir kančių, milžiniškų au kų krašte ir nenulintamų pas tangų išėivijoje Lietuvą išlais vinti ir jos valstybinę neprik lausomybę atstatyti, Lietuvos išlaisvinimo horizontai šian dien yra aptemdyti.

Agresyvus Rusijos komuniz mas, užgrobes Pabaltijį ir rytų ir centrinę Europą, neketina daryti jokių nuolaidų savo viešpatavimui ten nutraukti. Priešingai, Chruščiovas klastin gai perša Vakarams besąlygi nį nusiginklavimą, paliekant pavergtąsias tautas Sovietų Sąjungos malonei ir per būsi mas viršūnių konferencijas su Vakara is siekia dar kitų nuo laidų naujiesiems komunizmo lai mėjimams pasaulyje patikrin ti.

Mes pavergtieji, siekdami savo tautų išlaisvinimo, esa me giliai įsitikinę, kad besąly gnis visuotinis nusiginklavim as be visuotinio teisingumo ir teisės neatneš pavergtoms tautos laisvės ir nepašalinis būsimųjų konfliktų priežasčių. Mes esame įsitikinę kad tik ko lektuviškai vykdomas teisiš gunas ir teisė tarptautiniuose

1960 m. Vasario 16 d.

VASARIO 16 DIENA PER VIETINĘ SPAUDĄ IR RADIO

Šie metai, ryšium su sovietų Ne mažiau svarbu gauti iš minima Lietuvos okupacijos sukaktimi, yra Maskvos sustip rintos propagandos metai. Or ganizuodami todėl vasario 16 d. minėjimus įvairiuose kraš tuose turėtume kreipti ypatin gą dėmesį į šiuose dalykus:

Pirma — turime sustiprinti savo žmonių ryžtą kovoti už tautos laisvę ligi pergalės ir gausiau tam tikslui aukoti lais vinimo darbams paremti.

Antra — reikia panaudoti tautos šventę, kaip galima pla tesnei svetimųjų informacijai kur begyventume, prieš Krem apie Lietuvos blyą ir jos kovą už nepriklausomybę. Savaim aišku, kad šio tikslo siekdami, turime aprūpinti vietinę spau dą, paskirus žurnalistus ir ži nių agentūras pagrindinėmis žiniomis apie Lietuvą. Reikia taip pat pakviesti asmeniškai M. Katiliūtės, J. Perkovskio, žurnalistus atsilankyti į vasa rio 16 d. minėjimus ir gauti su jais pasikalbėjimų, kuriuos jie vėliau paskelbtų savo spaudo jai.

P. ŽAGANAVIČIUI

mirus Urugvajuje,

jo dukrą su vyru

PONUS MEILUČIUS

nuoširdžiai užjaučia

M. J. Kandžišauskai.

Spaudos Balius vasario 20!

Lietuvių - žydų santykių klausimu

AL. GIMANTAS

Antisemitizmo apraiškos ir mes

Antisemitizmo banga, persi ritusi ir dar visai nenurimusi, atrodo, paliks žymių ir ant lie tuviškojo gyvenimo kai kurių aspektų. Žydų gyvenimą seką mūsų tautiečiai New Yorke, informuoja jų bendradarbi, kad žydai labai gyvai pradėjo sekti įvairiomis kalbomis išlei džiamą spaudą, jų taipie ir lie tuvių, norėdami patirti, kokios nuotaikos vyrauja emigrantų nių sluogsnių visuomenėje. Sa koma, kad, kažkodėl, didesnis dėmesys skiriamas lietuvišką jai spaudai. Ir, esą, kai kurie žydų veikėjai rodo tam tikro nepasitenkinimo tūlais lietuviš kais laikraščiais, kurių pusla piuose jau buvo išspausdinta, jų nuomone, arti antisemitiz mų nuotaikų straipsniai. Ži nant, kad šiuo metu pasaulio žydai yra itin jautrūs ir net mažiausiose smulkmenose įžvel gia kylantį antisemitizmą, ta žinutė gal ir galima būtų pati kėti.

Renka diskriminuojančią medžiagą

Dar daugiau. Esą, žydai ren ka kai kurią lietuvių lietiš ančią medžiagą, ir, labai galimas dalykas, paskeibs savo spaudo je. Čia pirmoje eilėje minimas New Yorke išeinąs „Frei wort“. Kai kurie jo bendradar biai, pav., labai domėjosi vie nų ar kitų lietuvių veikla naci nės okupacijos metais Lietu voje, k. a. kaip elgėsi ir laikėsi prieš okupantą, kokias parei gasėjo, kokias vietas užima da bar ir t. t. Jei tai būtų tiesa, kai kas mūsiškių, o gal net ir organizacijų, galėtų susilaukti tūlų nemalonių. Mat, blo gausia, vis dėlto savo tarpe rastume pavyzdžių, kurios vo kiškosios okupacijos metais ga na dažnai buvo linksnioja mos. Žinoma, objektyvios tie sos ir faktų, nebūtų ko bijoti, nes, okupacijos metais, lietu vių, tikrai nuosirdžiai bendra darbiavusių su naciais, tebuvo labai, labai nežymi sąuclė. Ir absoliutė tautiečių dauguma, kurie dirbo lietuviškoje savi valdoje, ten ėjo vien tik bend raisiais interesais vadovauda miesi, vien tik norėdami padė ti visai tautai, nes, buvo tuo met visuotinis galvojimas, tau tos išlikimo vardan, geriau, kad ir rezervuotas bendradar biavimas su priešu, nei visišk aiškai atviras pasipriešinimas, ku ris iš mažos mūsų tautos būtų pareikalavęs nežmoniškai dide lių aukų.

Kas buvo praeity?

Bet, grįžtant prie šio rašinio temos, straipsnelio autoriui ir anksčiau ir šiandien atrodo, kad mes, lietuviai, permažai esame padarę iš savo pusės, bandydami išlyginti santykius su žydais, kurie vis dėlto jau buvo nepriklausomoje Lietu voje pati gausiausia tautine mažuma. Reikėtų pagalvoti, kas ir kodėl atsitiko, kad anais laikais abiejų tautybių santy kiai Lietuvoje, bendrai žvel giant, buvo visiškai korektiš ki, neretai net ir visiškai nuo širdūs. Žydų mažuma naudojo si visomis pilietinėmis teisė mis ir jų gyvenimo lygis, la bai dažnu atveju prašoko net ir vidutinio lietuvių lygį. Tai gi, už anuos laikus žydams bū ti nepatenkintais, nebūtų jokio pagrindo.

Visa prasidėjo nacinės oku pacijos metais. Vokiečių žve riškas elgesys žydų atžvilgiu rado didelę užuojautą žydams lietuvių tautoje. Ir tai buvo ne vien tik žodžiais, ne vien jaus mais rodoma, bet ir konkre čiais faktais. Ir kalti esame mes patys, kad iki šiol neįsten gėme pilnai suregistruoti, gal

net ir atskiru leidiniu išleisti, visus tuos kilniadvasiškus fak tus, kada lietuviai, rizikuoda mi savo gyvybėmis, yra padė je žydams, gelbėjo juos tiesio giais, slėpė vaikus ir suaugu sius, rėmė maistu ir kitais reik menimis, katalikų dvasiškija krikščio paauglius, kad tik vie nais ar kitais būdais apsaugo jus, padėjus Lietuvos žydams, kurių visiškai dauguma jau bu vo Lietuvos piliečiais, ir kiek vienas lietuvis jautė pareigą tokiam padėti ne vien tik Lie tuvos valstybinių interesų var dan, bet ir skatinami paprasto žmogiškumo, krikščioniškojo supratimo. Onučių Frankaičių Lietuvoje buvo tikrai daugiau už Olandiją ar kitus Vakarų Europos kraštus ir jei pasau lis, eventualiai, pasaulio žydai, šiandien to nežino, didžiūmo je esame kalti tik mes patys.

Nuoseklumo ir logikos

Jei darome sovietinio tero ro minėjimus, galėtume kartu ar šalia ruošti ir nacinio siau tėjimo prisiminimus, gedulo susirinkimus, į tokius kviesda mi ir Lietuvos žydų atstovus. Jei kalbame apie Lietuvos oku pacijas ir aukas, paprastai, te galvojame apie raudonąjį siau bą, tuo tarpu, tiesa būtų toji, kad per žymiai trumpesnę siau tėjimą Lietuvoje, naciai yra iš naikinę žymiai daugiau Lietu vos piliečių, žydų ir lietuvių. Vėliau, tik sovietams grįžus, bendras nuostolių skaičius žmonėmis nukentėjusių nuo so vietų rankos, viršijo nacių at liktus nusikaltimus.

Pasaulis žino žydų vertę, jė gą ir svorį. Senasis vilkas Ade naueris ne tiek iš didelės mei lės žydams, pastatė vieną nau ją ir ištaigingą sinagogą žy dams, ir pats su katiluku ant galvos ir vizitine eilute apsi rengęs, dalyvavo atidarymo iš kilmės. Ir tas pat Kruppas, savo noru skyrė nukentėjusie ms žydams didelę pinigų su mą kompensacijos vardu. Ir jie gerai žinojo, ką daro. Tik riausiai, tai diktavo ne kokia baimė, bet, greičiau, paprasta gyvenimo išmintis ir patyri mas. Mes turėtume dar kartą įsisąmoninti, kad daug kam iš žydų atrodo, kai kurie tam ir tiki, kad nacių rankomis atlik ti žydų žudymai Lietuvoje, bu vo atlikti lietuvių. Dar blo giau, kad vokiečiai labai są moningai ir su savomis inten cijomis, vežė Lietuvon žydus iš Lenkijos, Prancūzijos, Ru munijos, Olandijos ir kitų kraš tų ir žudė Lietuvos teritorijoje je. Vokiečių klasta, bent jau dalimi tikrai pasisekė, nes yra manoma, kad lietuviai yra pri sidėję prie tų žudynių.

Deja, mirusieji nekalba ir nėra likę gyvų liudininkų pa pasakoti, kas juos kankino, nie kino ir šaudė ar pusgyvius durklų smaigaliais pribaidga vo ar net ir pusiau gyvus kar tu su negyvaisiais vienoje duo bėje pakasdavo. Teroras buvo baisus, nežmoniškas, neapsa komas, dažnai net ir sovietinį siautėjimą lenkiąs. Ir tikrai nelengva suprasti, kodėl apie jį šiandien dar tiek mažai kal bama, kai sovietinis prisimena mas kasdien ir visur.

Birželis — raudonojo ir rudojo teroro mėnuo

Artinasi birželis, kartu ir tra diciniai deportacijų ir kito te roro minėjimai. Ar nebūtų pras minga kartu minėti ir nacinį siautėjimą, kuris buvo žiaurus ne vientik Lietuvos piliečiams žydams, bet ir visai mūsų tau tui. Koks skirtumas — raudo nas ar rudas budelis, abu vie nodai persekiojo ir engė lietu vių tautą, žudė jos žmones, ir

Redaktorium,

Kadangi artinasi Jūsų šau niausias balius, noriu padary ti jam staigmeną—atsiunčiant vieną lietuvi, kuris lankėsi at sarginėj Lietuvoje, nusipirko žemės, kaip pionierius Britų Hondure.

Ivykęs New Yorke prof. Pa kšto Citizen klube tuo reikalu pranešimas buvo įdomus, sulau kęs didelį susidomėjimą ir da lyvių skaičių, gyvų diskusijų.

Šiaip gal ir daugiau nuvyk sime į balių. Sniego nėra, pra sidėjo dažnūs koncertai, kiti dar priešaky. Ruošiasi Lietu ekskursantų pavasarį į Lietu vą, iš visų atvažiavimo kelių, Lankėsi iš New Yorke Mo realy, pas tėvus, artimus, Ade lė Linartas, bet pabugus šal čio, sniego, grįžo net nebaigus švenčių.

Buvusi montrealietė Irena Kibirkštytė - Vilgalis, gražiai išsikūrė nuosavam name, Great Necke ir augina jau 2 prieaug liu.

New York Times dažnai pa mini Lietuvą, gi net angliškas radio kartais duoda interview po pusvalandį, apie jos okupan tus ir žmonių išgyvenimus.

Jau prasidėjo į prezidentus ir gubernatorius nominacijos, ir nervuoja radio ir TV, klau sytojus.

Nesušalt montrealiečiams linki exmontrealietis

J. Parojus.

Didž. Gerb. „Nepriklauso somos Lietuvos“ Redakcija ir Administracija!

Tamstų laišką gavau, už ku rį esu Tamstoms labai širdin gai dėkingas. Ačiū Tamstoms už man suteiktą tokią links mą ir džiugią informaciją.

Savaime suprantama, kad Tamstos nežinojote mano pa dėties. Esu 100% karo invali das: amputuota kairė renka žė miau alkūnės, dešinioji yra praktiškai pripažinta akla, amputuoti dešinės rankos ny kštis, smiluis ir pusė didžiojo piršto, palikę sveiki mažukias, bevardis ir antroji dalis (pusė) didžiojo piršto, kuriais ir ra šau Tamstoms šį laišką. Mano

šeima: esame 4 asmenys; tenka gyventi iš gaunamos karo inva lido pensijos iš vokiečių įstai gų, kuri yra gana kukli, moka ma kaip netekusiam Tėvynės užsieniečiui.

Esu Tamstoms labai ir labai širdingai dėkingas, kad ir to liau siųsite man laikraštį „Ne priklausoma Lietuva“. Turiau atvirai Tamstoms pasakyti, kad tas mane labai džiugina, nes kiekvienas naujai gautas nr. pajavirina kasdieninio in vali diško pilkojo gyvenimo valan das. Gautąjį laikraštį perskai tome nuo pradžios iki paba jos. O tas labai stiprina mo iai ir dvasiškai. Beskaitant laik raštį, pamirštami visi vargai, rūpestiai ir turimieji skaus mai. Tad širdingiausia padėka Tamstoms už tai, kad sutinka te man „Nepriklausomą Lietu vą“ ir toliau siuntinėti.

Laikraščio gavimas man yra labai didelė dovana, nes jisai palengvina gyvenimą ir sutei kia daugiau jėgų. Tai yra gry na tiesa, einanti iš širdies gilu mos.

Malonėkite priimti mano ge riausius sveikinimus ir linkėji mus.

Su pagarba

Pranas Bagdanavičius.

Hergatz b. Lindau, Haus 10, Germany.

Telktis draugėn — gera min tis. Bet kai dėl įkurdinimo lie tuvių išėivijoje, tai manau, kad ne Britų Hondure, kaip prof. K. Pakštas planuoja, bet geriau būtų kur nors Kana doje.

Kodėl? Mat, Kanada labai didelis kraštas ir beveik tuš čias. Be to, Kanados klimatas labai panašus į Lietuvos kli matą. Svarbu ir tas, kad Kana da jau civilizuotas ir beveik to kio medžiaginio ir socialinio lygio, kaip Jungtinės Ameri kos Valstybės, — tat nereiktų kurtis laukiniškoje aplinkumo je ir gyventi, taip gyventi tek tų kaip Tarzanams. Kodėl ren kamasi Britų Honduras, o ne Kanada?

L. M. Šaltenis, Čikaga.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖS KANADOJE 1959 MT. VEIKLOS APYSKAITA

Pajamos:	19. Oakville	18.00
Likutis 1959. I. 1 d. \$2,461.25	20. Calgario L. Dr. „	10.00
Valiutos skirt. gautas	21. Dr. M. Anyas „	10.00
per 1959 metus „	Pajamų išviso \$5,967.50	
Nuosim. gauta iš „Pa ramos“ per 59 m. „	Išsiųsta TF V-bai \$5,000.00	
Aukos gautos iš šių TF	Raštinės, susisiekimo ir pašto išl. 1959 m. „	27.50
Atstovybių Kanadoje:	Likutis „Paramos“ banke „	
1. Torontas	59. XII. 31. „	9,667.00
2. Hamiltonas	Balansas \$5,967.50	
3. Montrealis „	Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje, skelbdama praeitų metų savo veiklos apyskaitą, ta proga reikiška širdingą pa dėką visiems TF-do įgalioji niams ir KLB-nės Apyl. Val dyboms už jų pasiaukojimą organizuojant ir renkant au kas TF-dui, taip pat širdingai dėkoja aukų rinkėjams, kurie lankė lietuvių namus, prašyda mi aukos TF-dui, o didžiausia padėka tenka visiems geros va lios lietuviams, aukavusiems tam „kilniam, dideliu reika lui — pavergtos Tėvynės lais vinimui.	
4. Sudbury		
5. Edmontonas „		
6. Vancouveris „		
7. Winnipegas „		
8. Londonas „		
9. Windsoras „		
10. Fort William „		
11. Delhi „		
12. Wellandas „		
13. Wawa „		
14. St. Catharines „		
15. Lethbridge „		
16. Calgario KLB A. „		
17. Rodney „		
18. Pembroke „		

mūsų skausmas ir dėmesys var giai bus pilnas ir nuoseklus, jei užmiršime, kad ir neilgus, bet lygiai skaudžius 1941 — 1944 m. nacinės okupacijos me tus.

APTIKTAS AKMUO TRIS KARTUS DIDESNIS UŽ PUNTUKĄ.

Ligi šiol buvo didžiausiu ak meniu Lietuvoje laikomas Pun tukas, esąs prie Anykščių. Da bar informuojama, kad prie Barstyčių (Sėdos apylinkėse) dis būtų pastoviai siunčiamas aptiktas tris kartus už Puntu ką didesnis akmuo, kuris ta čiau mažai kyšo iš žemės.

Tautietai, Vasario 16 minė jimo dieną TF-das prašo tave ateik į minėjimą ir nepašykš tūk paaukoti sulig savo išgalių nukryžiuotai Tėvynei. Ta die na bus iškilmingai švenčiama Lietuvių visam pasauly, tik ne pavergtoje Tėvyneje, kur slap čiomis su dideliu sau pavojum. Tavo brolis ir sesė klausysis oro bangomis ateinančio lietu viško žodžio iš laisvo pasaulio, taigi nepašykštek dolerio kito, kad tas viltis ir paguodos žo dis būtų pastoviai siunčiamas į Tėvynę ir gaivintų lietuviš kas širdis.

TF-do Atst. Kanadoje.

Sunkieji Lietuvos atsikūrimo laikai

IR MYKOLO SLEŽEVIČIAUS JUOSE VAIDMUO
RAŠO VYTAUTAS ŠIRVYDAS

2.

1907 metais Sleževičius gau na advokato diplomą ir apsigyvena Vliniujė. Čia F. Bortkevičienė jį pakviečia redaguoti savaitinį „Lietuvos Ūkininką“. Jo linija, sakoma, buvusi nei giamai žiūrėti į Lietuvos kūnigū visuomeninę veiklą ir ne tikėti Rusijos Dūmos galia (ir noru) padėti Lietuvos mažajam miam ir bežemiams. Pragyvenimą darė ne kaip redaktorius, bet tapęs advokato padėjėju, pirma J. Vileišio, po to, lenko T. Vrublevskio įstaigoje. 1913 m. jis gauna prisiėkusio advokato teises. Advokatavimui jis ir daugiausia savo gyvenimo dienų praleidęs.

Antrą Dūmą renkant, Kauno gubernijos rinkikai vėl išrinko 5 lietuvius (Pr. Gudavičius, Kumelį, Kupstą, Povylių ir Stašinskį). Pirm pirmojo priedžio, kuris įvyko 20 d. vas. 1907 m., šie atstovai pasivadino „Lietuvos sd atstovų kuopa“, ir sd organe „Skarde“ (27 d. vas.) paskelbė savo programą. „Lietuvos Ūkininkas“ (nr. 9 ir 10) prikišo „tautines vienybės skaldymą“, kam pasivadinęs ne Lietuvos, bet Lietuvos sd partijos atstovais ir „federališkai“ prisidėjęs prie rusų sd frakcijos Dūmoje. Re daktacijai nepatiko ir jų pasisakymas stovėti už stambių ūkių žemės konfiskavimą.

Ar čia buvo Sleževičiaus plunksna rašyti priekaištai — nežinoma, bet trečios Dūmos lietuvių frakcijai jis — sekretorius ir posėdžių metu gyveno na Peterburge. Norėjęs kandi datuoti į ketvirtą Dūmą, bet, sakoma, rusų biurokratai kažkaip neparyškintai jam neleido. Išrinkta M. Yčas, Bulota ir Januškevičius. Pats Sleževičius kaltinęs „kuniginę spaudą“. Biržiškos pasakojimu, „Lietuvos Ūk.“ redaguojant, jis turėjęs įdomų susikirtimą su Liudu Gira. Pasirodo, vienu slaptyvardžiu jis rašinėjo į „Lietuvos Ūk.“, o kitu pats su savimi polemizavo per tautininkų „Viltį“. Sleževičius Girą iš „L. Ūk.“ tuojau išgyvendino. Šiuo metu Sleževičius rūpinosi ir kooperacija kaip sąjūdžiu, kuris stiprintų tautos ekonominę pajėgumą. Trejus metus redagavo kooperacijos reikalams skirtą mėnraštį „Bendrija“ (lapkr. 1911 — gegužės 1913). Bendradarbiais buvo: A. Rimka, D. Šidlauskas, P. Rasikas, K. Šamojauskas ir kiti.

Šalia tų darbų, Sleževičius rūpinosi įvesti lietuvių kalbos pamokas Vilniaus gimnazijoje. Odesoje parodytą teatro pamėgimą, jis tęsė ir Vliniujė. Prie vietinės „Rūtos“ draugijos jis sudarė dramos sekciją, kurios pirmieji vaidinimai buvo lenko poeto Slovackio istorinė drama „Mindaugas“ ir Amerikos lietuvių V. Nagai noskio (mirusio Baltimorėje 25 geg., 1939) drama „Živilė“. M. Biržiška sako, „Sleževičius buvęs „repertuaro komisijos galva, vaidyla ir režisiorius“. Be to, jis „vadovauja šokiams“ Vilniaus inteligentijai ruošiuose vakaruose, kurie turėję ir „tautinį vaidmenį“, nes perkeldavę iš kasdienio pilkumo ir tiesės kelius platesniems arbams.

Vokietijoje išėjusioje knygoje „Tremties Metai“ (1947 m.) Biržiška papasakoja ir kitą įdomų dalyką Sleževičiaus ideologijos. Sako, Sleževičius kažkaip pasidarė nariu Peterburgo rusų palaiminimu Vilniuje įkurtos masonų ložės „Litva“. Pirmininkavo apusėjęs žydas gydytojas Romanas. Nariais, be Sleževičiaus, buvę: M. Romeris (vėliau profesorius ir universiteto rektorius), V. Abromavičius (vėliau 1920 m. galva Želigovskio pirmosios vyriausybės Vliniujė), Jonas Pilsudskis (Juozo brolis),

adv. D. Malinauskas, šiauliškis V. Bielskis (vėliau Lietuvos Prezidento raštinės vedėjas) prof. Čepinskis ir kt. Ložė auklėjo nariuose žmogaus ir tautų pakantą.

II

ĮVYKIAI ĮTRAUKIA.

Atūžė I pasaulinis karas. Vliniujė susidarė Centralinis Komitetas nukentėjusiems nuo karo šelpiti, kuriame kairieji nujautė vis būsą „posūniais“, to dėl suorganizavo savo Agronomijos ir Teisių pagalbai teikti draugiją (15 d. bal., 1915 m.). Sleževičius ėjo su kairiaisiais, bet kuomet (neparyškintais su metimais) su 200,000 kitų pabėgėlių prasišalino Rusijon, priėmė M. Yčo pasiūlymą tapti CK įgaliotiniu. Apvažiuoja 70 vietovių, kuriose pabėgėliai susitelkę gyventi. Stiprina draugijos skyrius, šalino ne galavimus, rašė raportus ir, sa koma, pasižymėjęs teisingumu, giliu taktu ir principų silaikymu.

Sleževičius linko Rusijai karą laimėti. Augščiau cituotame „Tremties Metai“ leidinyje, M. Biržiška pasakoja: „Prašidėjo I pasaulinis kaars. Susispietusi apie Viltį ir Lietuvos žinias Vilniaus lietuvių švie suomenė svyro už Rusijos laisvą.“

2) Kazin? Bielskis buvo sd, o prezidentūros kanceliarijos vedėjas buvo kun. Bielskus. Red.

mėjimą. Lietuviai sd, tačiau, spėjo pasisakyti prieš carizmo laimėjimą. Atsimenu kelių žmonių pasikalbėjimą Rome rio bute. Svarstyta, kada lietu viai greičiau ir tikriau nepri klausomybę gautų — rusams ar vokiečiams laimėjus? Prieš carizmo laimėjimą ypač karš tai kalbėjo sd A. Janulaitis ir M. Romeris, o prieš vokiečių laimėjimą stovėjo M. Sleževičius ir gudas J. Krasauskas (kuris vėliau nuvyko raudonon Gudijon ir buvo Stailno išvalytas).“

Abi rusų revoliucijos (demokratinė ir bolševistinė) giliai palietė lietuvių tautos politinį-ekonominį likimą. Kairieji pradžioje buvo linkę pasitikėti rusų demokratija, bet tautos dauguma juto, kad iš rusų, kaip rusų, lietuviai niekadoss nieko gero negaus. Dūmos atstovas M. Januškevičius tuo metu Petrograde leido laikraštį „Naujoji Lietuva“ ir kovo mėn. rusų demokratinę revoliuciją sveikindamas 1917 m. rašė: „Tegyvuoja laisva demokratinė Rusijos tautų federacija!“ Kovo 26 d. įvyko lietuvių liaudininkų socialistų partijos steigiamasis susirinkimas, vadovaujant Sleževičiui. Januškevičiui ir Bortkevičiui nei. Prie dr. V. Kudirkos nuo taikos principų įrašyta tokių, kurie partiją padarė „grynai socialistine, pagrindais artima rusų liaudininkams — socialrevoliucionieriams“ (reikalavusiems „žemės ir laisvės“). Re daktinis NL straipsnis apie šį susirinkimą rašė: „Šiandien mums visų pirma turi rūpėti kova už laisvę pareikšti mūsų valią“. Tą valią, sakė, tegalės pareikšti tik Lietuvos Steigiamasis Seimas.

Geg. 27 d. Petrograde pradėjo posėdžiauti lietuvių karų pabėgėlių politinis seimas, kuris skilo. Atstovų trečdalis (kairieji) posėdį apleido, nes nesutiko su daugumos rezoliucija, reikalavusia, ne teisės apsispręsti, bet pilnos politinės nepriklausomybės. Sleževičius išėjo su partija, bet pareiškė nesutikimą su partijos daugumos linija. Jis sakė, kad socialistai liaudininkai Lietuvos nepriklausomybės principą privalą įrašyti savo programoje „greta socializmo, vienoje ei lėje ir pirmoje vietoje“. Sakė: „Kaip liaudininkas ir kaip socialistas, manau, būtinai turi me mesti į laudį ir gilinti Lietuvos nepriklausomybės šūkį“.

Panašiai, sakoma, galvojusi F. Bortkevičienė ir A. Rimka. Partijos centro valdyba todėl juos išbraukė iš partijos. Jie sušaukė savo posėdį ir suorganizavo kitą partiją ir ją pavadinė liaudininkų socialistų demokratų vardu. Programą ir principus Sleževičius išdėstęs Voroneže 1918 metais išėjusioje 32 puslapių knygelėje, kuriuos turinį Terros leidinys, gaila, praleidžia tytomis. Naują partiją pradėjo leisti savo or ganą „Varpas“, kurio pirmame nr. paskelbia 17 puslapių didumo Sleževičiaus straipsnį, tarp kitko sakyti:

„Apie Lietuvos ateitį kalbėdami, visada atsiminkime šitą dalyką: momentas, kurį gyvena, istorijoje nepasikartos nei kas metas, nei kas dešimt, net kas šimtas metų. Jei Lietuvai galima nepriklausomybę gauti, tai tik dabar. Ją iškovo jė, paspėsime jos visos, ar tik dalies išsižadėti, prisidėdami prie kaimyninės valstybės, pasilikdami tik savarankiškumą.“

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

SIEMETINĖS SS JAUNIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

SUAUGUSIŲ STALO TENISO

vyksta kita tvarka, negu perėtaisiais metais. Visa teritorija yra padalinta zonomis, kada iš kiekvienos jos, po dvi komandas, vėliau, pavasarį, rungtyniaus baigminiuose susitikimuose.

Vienos tokios zonos centru yra parinkta Ryga, kurioje ir prasidėjo Lietuvos, Latvijos, Estijos, Leningrado ir Maskvos komandų rungtynės. Mūsų tėvynę atstovauja Kauno Žalgirio berniukų ir mergaičių komandos, kurios pirmame susitikime įveikė Maskvą 81:67 ir 45:37. Antrą dieną susitikio jau šios apygardos pirmųjų vietų favoritai — Kauno ir Rygos komandos. Mūsų berniukai, būdami visos SS meisteriai, turėjo nusileisti geriausiaidžiantiems latviams 70:51, tuo tarpu mergaitės nugalėjo latvaites 50:42. Po šio laimėjimo, jaunos lietuvaitės įveikė Leningradą 76:31, tapdamos šio turnyro favoritėmis, nors joms dar liko žaisti prieš Tartu USK komandą. Lietuviukai, nugalėdami Leningradą 67:63, taip pat turi daugiausia vilčių užimti Rygoje antrą vietą ir tuo pačiu, patekti į baigminių susitikimus.

Tauta ir istorija bars mus ne už tai, kad reikalavome ir mažai gavome, bet už tai, kad daugiau gauti galėdami, visai nereikalavome ir todėl negavome.“

B. d.

dėmesys buvo nukreiptas į komandines Lietuvos pirmenybes tarp Vilniaus ir Kauno. Pradžioje kova buvo labai aštri, tačiau vėliau, vilniečiai kiek pakriko ir rungtynes laimėjo Kaunas 8:5. Po šios pergalės prieš sostinę, stipriai „įsitaissė“ pirmoje lentelės vietoje, nustumdami vilniečius į trečią vietą.

Be jokios pergalės eina Klai pėdos Medikas ir Prienai, užimdami pirmenybėse paskutines vietas.

APYGARDINĖS JAUNIŲ STALO TENISO PIRMENYBĖS

vyko Vliniujė. Ir čia mūsų mergaitės neturėjo rimtesnių konkurenčių, (ypač neatvykus latvėms), tad Laimutė Balaišytė ir Nijolė Ramanauskaitė „saisai“ nugalėjo Leningradą ir Gudiją 3:0 pasėkme. Šioje apygardoje komandos išsirikiavo taip: (mergaitės) 1) Lietuva; 2) Leningradas; 3) Gudija. Berniukai: 1) Lietuva, 2) Leningradas, 3) Latvija, 4) Gudija.

AUGŠČIAUSIOS SS FUTBOLYOGS PIRMENYBIŲ RUNGTYNĖS

dalyvaus 22 komandos, kurios tapo padalintos į du pogrupus. Vilniaus Spartakas žais vienoje grupėje kartu su: Maskvos Spartako, GMCSK, Kijevo Dinamo, Maskvos Lokomotyvu, Kuibiševu, Stalino Sachtiuru Leningradu, Almatos, Baku ir Minsko komandomis.

Vilniečiai treniruotes pradėjo sausio pradžioje, papildydami savo komandą naujais žaidėjais: tauragiškiui, aštuoniolikamečiui, šepčiui, 17-mečiui kauniečiui Stašaičiui, Kauno KKI studentais Semeška, Bičiūnu, Račkausku ir Kt. Vilniaus Spartako komandos žaidėjų amžiaus vidurkis tik 22 m. Tai viena jauniausių savo amžiumi komandų, žaidžiančių augščiausioje SS lygoje. Tuo ypač džiaugiasi treneris V. Saunoris, nes Vilniaus Sparta ko grupės komandos yra žymiai stipresnės už kitą grupę, į kurią pateko ir mūsų kaimynai latviai ir estai.

DVI REIKŠMINGOS NAUJENOS

Pirmoji — tai įtraukimas net 11 Lietuvos rankininkų (iš 24 visų žaidėjų!!) į visos SS rinktinę. Daugiausia kandi datų davė mūsų moterys — net aštuonias, kai tuo tarpu iš Kijevo pakviestos šešios, Odesos ir Maskvos tik po keturias.

Antroji svarbi žinia — tai patvirtinimas mano ankstyvesnio pranešimo dėl stalo teniso susitikimo JAV ir Lietuvos (oficialiai bus USSR) žaidėjų. Apie tai rašo ir vilniškis „Sportas“ Nr. 2 pažymėdamas, kad rungtyniaus jaunieji ir SS rinktinę greičiausiai atstovaus dvylikametė Laimutė Balaišytė, 18-metė Nijolė Ramanauskaitė 16-metė A. Morkūnaitė.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Geriausiu 1959-tų m. Estijos sportininku tapo išrinktas šachmatininkas P. Keres, Latvijoje — fechtavimo špaga meisteris rusiška pavardė Br. Chabarov, antruoju buvo krepšininkas Valdmanis.

— Į Sov. Sąjungos futbolo rinktinę šiomet numatomi kviesti kilniečiai J. Bauža, A. Kulikauskas, S. Kirocas ir A. Vosylius.

— Šiauliuose buvo penkių miestų jaunų boksininkų rungtynės. Geriausiai pasirodė Kaunas prieš Klaipėdą, šiaulius ir Panevėžį. Labai silpnai pasirodė Vilnius, užėmęs paskutinę vietą.

— Po sunkios ligos, eidamas 61 metus, mirė Lietuvos Nukelta į 6-tą psl.

Planuojate PILIETYBĖS programą?

JEI JŪSŲ GRUPĖ RUOŠIA PILIETYBĖS PROGRAMĄ SAVO NARIAMS, PILIETYBĖS SKYRIUS MIELAI PADES JUMS PADARYTI JĄ SĖKMINGĄ IR ĮDOMIĄ.

PILIETYBĖS SKYRIUS

- Patars jums nemokamai planuojant pamokančią pilietybės programą.
- Padės jums parenkant knygas, filmus, paveikslus ir kitokią medžiagą.
- Padės jūs grupei susisiekti su kitomis grupėmis, kurios domisi pilietybės programomis.

NIEKO NELAUKDAMI KREIPKITĖS Į PILIETYBĖS ĮSTAIGĄ:

British Columbia
Vancouver, 326 Howe Street.

Alberta

Edmonton, 10138-100 „A“ Street.

Saskatchewan

Saskatoon, Room 306, London Building.

Manitoba

Winnipeg, 537 Dominion Public Building.

Ontario

Toronto, 1200 Bay Street.
London, 120 Queens Avenue.
Hamilton, 150 Main St. W.
(Pašto adresas: Box 305)

Quebec

Montreal, 1247 Guy St.,
Quebec City, Palais Montcalm, Room 24 „B“, St. John St.

Atlanto Provincijos

Moncton, N. B.,
128 Nighfield St.

Ellen L. Fairclough

Ellen L. Fairclough
Pilietybės ir Imigracijos Ministeris.

Augščiausia kaina...

MARIAUS KATILIŠKIO ZODIS GAVUS PREMIJĄ UŽ ROMANĄ „IŠEJUSIEMS NEGRĮŽTI“.

Skubančiai ir nepavargstančiai konvejerio juostai privaliu sušukti kai kada, kad sustotų ir palauktų nespėjancio. Man tokia atvanga būtina šiandien, sukorusiam tūkstantį mylių ir atsibeldusiam į miestą, skalaujamą vandeniu, į miestą, geidžiamą išvysti taip seniai, kaip jis patsai yra senas šiose prantėse. O kažkada šiaurės pašvaistė klestėjo vaikystės danguje ir jos atspindžiuose krauju išidegę sparnuoto draugo nasrai irklinės vikingų laivės pirmagalvėje. Leif Erik seno šalms spindėjo šio žemyno ugnimis tuo metu, kai jis slenkščio ruginės duonos riekė ir šotis vandens.

Kaip gi kitaip begalėtų nu tikti, kaip gi kitaip, jei tai praamžina tiesa ir neįtikamas vyksmas, ir aš jo neatsiejamai dalis?

Tamsioje Rusnės gatvelėje, vieną žvarbią vėlyvą rudens naktį, susprogdinus tiltą per Atmatą, paaiškėjo, kad kelias tolyn atsivėrė tik var tas uždarius už savęs. Ir uždarus aklinai. Iš šalies žiūrint, atrodė taip banalu ir net pikta, kad šitaip reikia iškelti. O tačiau ir banalybė kai kada išeina paliūdyti tokių reiškių, kurie pakimba rūšiu grūmoji mu visiems laikams, kaip nebe sugrįžimas.

Tamsią ir žvarbią rudens naktį vienišas žmogus susi graudino ir verkė keliaudamas Briedžių Žemuma tolyn ir tolyn nuo savo krašto. Plikto lėmimo akimirka jį užtiko visai nepasiruošusi tam. Nespėjusi net suvokti, kad vienas tik žingsnis viską sujaukė ir iš barstė pavėjui. Ir išstatė jį į kelią, teturintį vieną kryptį. Kelia, be atvangos ir be apsigrėžimo. Jis slūbčiojo, krito, kėlėsi ir vėl su įniršimu mušė si pirmyn. Graudžiai atrodė jis, ir vargas toks, ir vien jau dėl to, kad tapo suniekintas jo jaunystės vaidinys ir didelis tikėjimas. Jau vien dėl to jis nebegalėjo išlyginti savo žingsnių, ir klupdamas žaidėsi kelio nelygumose.

Jis ėjo ir ėjo, ir vis toliau, kad galutinai išitikintų, jog pastangos sugrįžti ir išmėgti kryžių ant paliktų ir neapželdintų kūdikių kapų, lygiai tuš

čios, kaip tuščias būtų baidymas pasimesti su savo praetimi, su viskuom, kas prieš valandą sudarė tavo gyvenimo prasmę ir vertę.

Praradimo didumas neišreiškiamas tais pačiais matais kaip kasdienybėje ir prekyvietėje. Ir jis kitaip matuojamas sutinkant palaimą ir džiaugsmą. Ir todėl niekas negalėjo užginti pasilaikyti bent tai, kas yra likę nepažeidžiama ir neprieinama kitiems — tavo uždaroje ir slapčiausioje vienvėje. Labai nedaug tereikėjo, ir ištikrųjų nedaug, žinant ko yra nu stota vienu neatsargiu mostu. Man užteko ilgesio, kurį galėjau glėbti rankomis, kaip mylimąją, nepasiekiamą ir nebeatgaunamą, o geidžiamą kaip niekad. Man ir dabar užtenka ilgesio mano sūnaus gū džiū melynoms akims, ir juo domis akims mergaitės Hindos, pramintos Sulamita, iš ūksmingos Vyšnių gatvelės.

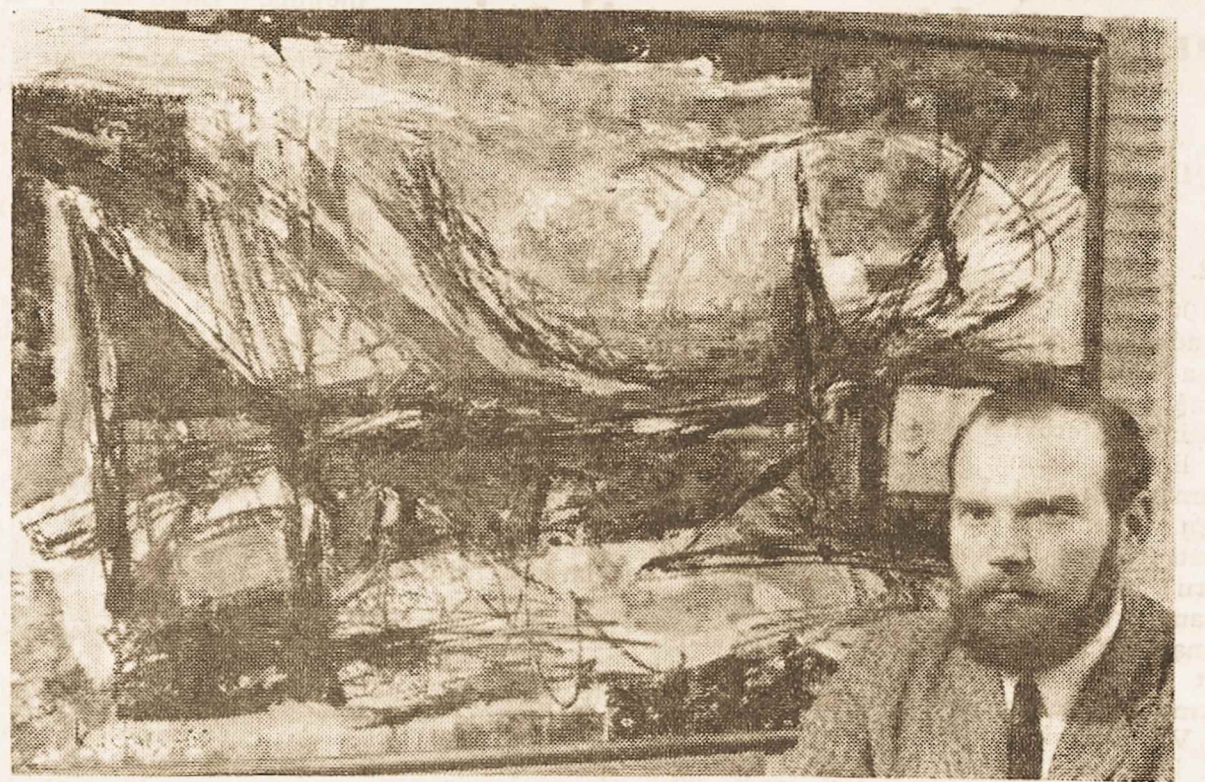
Savoji žemė kaip buvo taip ir pasiliks ta pati. Sunki, ne pažeidžiama, nors viską mes panaudotume savam niekingumui pareikšti. Viskas prieš ją nublunksta, o mes tik plėšomės be reikalo. Bet gal tai būtina, kad įrodžius savo teisę jį gyventi, savo protestu įrodžius savo prigulmingumą žemei?

Ir niekai todėl, kokius didelius žemynus ir nuostabias naujas šalis atrado ir užkariavo drąsūs jūreiviai ir konkvistadorai. Kad jie pasakytų, kaip atgauti tai, kas jau daug tūkstančių metų buvo mano! Nie kas to nežino, ir niekas to ne pasakys. Nedaugeliui parūpo kokioje žemėje išaugo beržas, ir kokie paukščiai susikrovė gūžtas jo šakose. O beržo šakos dainuoja vėjuje ir jo lapų rasa drėkina mano tėvų kapus.

Ne, geriau aš nebūčiau pažinęs pasaulio, jei pažinimą reikėjo šitaip atsipirkti. Aš būčiau bevelijęs tūnoti po savo eglėmis ir beržais ir nuovargio pamuštus sąnarius atgauti šaltoje tėviškės verdėnėje.

Visur ir visais laikais žemė paėmė už save augščiausią kainą. Žemė, kaip kempinė, permerka kraują. Ji verta kraujo! Ir augščiausia jos kaina — nebesugrįžimas joni! Nes tavo kaulai bus palaidoti kitur.

Kur tavo palaidos gerieji žmonės, kai tu praradai savo žemę ir savo tėvų kapus?

Modernus

dailininkas

J. K. RAČKUS

Dabar daug kalbama ir rašoma apie modernizmą — modernizmą, galima sakyti, visose gyvenimo srityse. Ypač daug rašoma apie modernizmą meno. Kas yra modernizmas? Modernu, kad naujoviška? Jeigu prileisime, kad yra modernu, kas naujoviška, kas nematyta, nepatirta, negirdyta, — tai gal ir sutiksime, kad modernizmas yra reiškinys, kuris egzistuoja nuo seniausių laikų, kai tikrai žmogus pradėjo gyventi sąmoningą gyvenimą ir drauge su tuo pradėjo kurti — kur tai visą gyvenimą, kylantį, gresuojantį, keičiantį formas, kintantį be sustojimo. Šiokia prasme modernizmas reiškiasi ne tikrai augštojo meno, bet ir viso platus ir įvairaus gyvenimo srityse. Gal tikrai meniniškai kartais prasikiša prūsųkinių visų kitų gyvenimo modernizmo tojų, nes jie „ant to stovi“, — jie tam tikslui yra paskyrę savo visą gyvenimą.

Vienas tokių, ytin pirmyn nužengęs tapybos modernizme yra dailininkas J. K. Račkus, kurio darbų paroda dabar vyksta Montrealyje, 1504 Sherbrooke West, privačioje Agnes meno galerijoje.

J. K. Račkus gimęs Lietuvoje, Kanadon atvykęs 1934 metais ir čia, Toronte, yra baigęs pagrindinius dailės mokslus, bet po to dar daug dirbęs kito

se meno mokyklose ir ypač Pa ryžiuje, dailiųjų menų akademijoje. Turėjęs parodų Prancūzijoje, Ispanijoje, Kanadoje ir kitur. O jo meno darbų yra įsigijusios žymios galerijos, kaip Londono ir kitų.

J. K. Račkus, kalbant apie modernizmą tapyboje, yra turbūt pats moderniausias tapytojas lietuvis.

J. K. Račkus kūrbyboje nieko nėra, kas vaizduotų bet kokią konkretybę, bet kokius konkretus, kasdien matomus, daiktus. Visa jo kūryba vyksta intelektualinėje, dvasinėje plotmėje. Jo kūrybos negalima ap tarti konkrečių gyvenimiškų daiktų ir jų vaizdavimo savo komis. Į viską reikia žvelgti sielos akimis, nors perspektyva yra sukurta iš spalvomis bei linijomis, kurios yra apčiuopiamai matomos konkrečios. Čia viskassantarmu, nekasdieniška, nematyta, — tikrai iš pūdis susidaro konkretus ir realus. Nors tai ir veda net į mistiką, sunkiai nujaučiamą, nelengvai įžiūrimą. Ir vis dėl to, per visa tai įžiūrimas, kad ir mislingas ir net mistingas, bet optimizmas, laimėjimas, viltis, šviesios perspektyvos tikėjimas visuotine harmonija.

Dailininkas visiems savo kūriniais davė tikslus vardus. Be jų daugeliui žiūrovų kūrinių mintis nebūtų ne tikrai aiški, bet ir nelengvai atspėjama, nes kūrinių su realiais daiktais ir formomis, prie ko žmonės pripratę, neturi nieko bendra, bet ir tas kūrinių įvairumas nedaug ką konkretaus

pasako. Gal tikrai nurodo žvilgio kryptį, sugestijonuoja mintijimo idėją. Bet ir be to, žiūrovas žvelgia į kūrinių per spektyvas, į tolius, pločius ir ateities padairas, kaip byloja ir šis paveikslas, kurį skaitytojai čia mato.

Malonu pasveikinti dailininką, kuris skina tikrai naujus tapybai kūrybinius kelius. J. K.

P. GALAUNEI 70 METŲ

Sausio 25 dienos transliacijoje Vilniaus radijas atžymėjo Pauliaus Galaunės 70 metų sukaktį. Žinomasis grafikas, meno istorikas ir muzėjininkas Galaunė! Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį, kurį laiką vadovavo Lietuvos valstybiniam muzėjui, vėliau Kultūros muzėjui, dėstė Meno Mokykloje, nepriklausomybės pradžioje buvo įgaliojiniu Lietuvos kultūros turtams iš Rusijos gražinti, užsienyje suruošę eilę lietuvių liaudies meno ir grafikos parodų, Lietuvos ir užsienio spaudoje (Danijos, Švedijos, Norvegijos, Prancūzijos) rašė lietuvių liaudies meno klausimais. Atskiromis knygomis išėjo P. Galaunės darbai: Lietuvos kryžiai 1926 metais; Senoji tapyba 1926; Ex librisas Lietuvoje 1927; Tapytojas Juozas Aleškevičius; Vilniaus meno mokykla 1928; Lietuvių liaudies menas 1930; Litauisk folkkonst knygoje Litauens Konst, Malmö 1931; Vytauto portretai 1932; Lietuvių liaudies skulptūros problemos 1932.

V. M. PURIŠKEVIC.

Rasputino likimas

IŠ RUSIJOS DŪMOS ATSTOVO

V. M. PURIŠKEVIČIAUS DIENORAŠČIO

3.

1916 m. lapkričio 26 d.

Diena praėjo nemalonumose. Iš ryto gavau prof. Levašovo laišką, kuris mane kvietė grįžti į dešiniųjų frakciją. Buva Dūmos dešiniųjų frakcijos posėdyje ir pamačiau, kad ji nelaisva spėsti klausimus atvirai. Apie 12 val. man paskambino iš did. kunigaikščio Kirilos Vladimirovičiaus rūmų ir perdavė jo prašymą pas jį nuvykti 2 val. po pietų. Nors aš Kirilo neapkenčiau visom įgėgom, kaip ir did. kun. Marijos Pavlovnos, bet vis dėlto sutikau pas juos atsilankyti. Pataikau dami carienei vokitkai, jie tuo tarpu rausės po sostu, nes tebeuoslėjo mintį, kad kada nors sostas turi pereiti į jų liniją. Aš negaliu užmiršti I. G. Ščeglovitovo pasakojimo, kai jam esant teisingumo ministeriu, atsilankė did. kun. Boris Vladimirovič su tikslu išsiaiškinti klausimą: ar pagal Rusijos valstybės įstatymus turi teisės į sostą jie, Vladimirovičiai, o jeigu ne, tai kodėl?

Ščeglovitovas jam išaiškino, kad Vladimirovičiai teisių į Rusijos sostą neturi todėl, kad did. kun. Marija Pavlovna, jų motina, ir po vestuvių liko liuterone. Už šita Ščeglovitovas buvo jo pakrikštytas Vanka Kainu. Bet po tūlo laiko Boris pristatė Ščeglovitovui dokumentą, kad Marija Pavlovna iš liuteronių persikrikštijo pravoslavė...

Oficialiu motyvu kvietimo, kaip supratau iš pirmųjų pasisakymų, buvo jo žmonos Viktorijos Fiodorovnos, tikros sers Rumunijos karalienės Marijos, duoti man kelis pavedimus pas Rumunijos karalienę, nes aš vykau į Jassus, bet svarbiausia — patirti tūlų sluogsnių nuotaikas ir svarbiausia — sužinoti, kaip aš vetrinu sostą: ar aš opozicijoje tikrai carienei, ar mano nusistatymas siekia giliau. Jis liko atsakymais nepatenkintas ir kalbą nutraukė.

1916 m. lapkričio 28 d.

Šiandien telefonu susisiečiau su Jusupovu ir 1 val. die nos pas jį užvažiavau apžiūrėti tos patalpos, kurioje turės įvykti Rasputino likvidacija. Apžiūrėjus patalpas, kurios buvo remontuojamos, aš nuvykau į Dūmą pamatyti Maklakovą, kurio dalyvavimas Rasputino likvidavime buvo laikomas naudinga, nors Jusupovas buvo nuomonės, kad Maklakovas

aktyviai neprisidės.

Maklakovui aš tiesiai pareiškiau mūsų pageidavimus. Jis akyliai į mane pažiūrėjo ir atsakė, kad vargu jis bus naudingas, bet po įvykio, jeigu pas mus neišeis sklandžiai, tai teisme jis mielai mums padės. Be to, jis ir negalės dalyvauti aktyviai, nes tą vakarą jis turės būtiną susirinkimą Maskvoje, kur būtinai turės išvykti. Ir jis paprašė jam patelegra fuoti, jeigu reikals bus sutvarkytas. „Tipingas kadetas“, — pagalvojau...

1916 m. lapkričio 29 d.

Visa diena praėjo rūpesčiuose. Rytą važiuovome su žmona į Aleksandrovska turgų, kur nupirkome retėžius ir svarsčius, kuriuos dideliu atsargumu traukinyje paslėpėme, kad tarnyba nepamatytų.

Pirmą valandą su dr. Lazavertu mano mašina, daktarui vairuojant, išvažiavome apžiūrėti Petrogrado apylinkių, kur pagal paskutinį susitarimą, turėjome rasti eketę. Sugrįžome sušalę ir vos atsišildėme konjaku. Iš viso, ką matėme, mano požiūriu, tikrai dvi veitos galėjo mūsų tikslui tikti. Kažin, ką Jusupovas su didžiuoju kunigaikščiu rado?

1916 m. lapkričio 30 d.

Mačiau daiktus, kuriuos dr. Lazavert nupiro pagal mano pavedimą už 600 rublių: šoferio dochą, kažkas panašaus į šitą kepurę ir šoferiškas pirštines.

Lazavert prie manęs apsirėngė ir atrodė tipingu šoferiu — pasileidusiu ir nachališku. Visa nupirkta jis nuvežė į As torijos viešbutį, kur jis mūsų buvimo Petrograde metu gyveno.

1916 m. gruodžio 1 d.

Dabar 1 val. nakties. Tikrai ką išvyko didysis kunigaikštis, Jusupovas ir poručikas S. Mes aiškinomės tolimesnes su galvotas detales.

Jusupovas ir aš norime kaip nors priartinti įvykio momentą ir baigti ne vėliau, kaip gruodžio 12 dieną; bet, pasi rodė, didžiojo kunigaikščio Dimitrijaus Pavlovičiaus visi vaikai, ligi pat gruodžio 16 dienos, yra užimti ir vakare, kad geriausia galima būtų atlikti uždavinį, Dmitrij Pavlovič yra paskyręs pulko karininkams baliuką, kurio negalima atidėti, nes pats kunigaikštis paskyrė datą, kurios pakeitimas sukelia visokių kalbų.

Iš Jusupovo kalbos supratau, kad Rasputinas reiškia didelį nekantrumą, nes nori greičiau susipažinti su jį intere suojančia dama ir ragina jį telefonu neatidėlioti reikalo ir greičiau suruošti susitikimą.

Jusupovas šiomis dienomis buvo pas Rasputiną ir jam pranešė, kad jis iš anksto bus painformuotas apie pasimatymo dieną, bet kad šiandien bus tiksliai negalima nurodyti dienos, nes kunigaikštienė, kurią Grigorij Jefimovič Rasputin do mis, dar neatvyko, ir kad į Petrogradą atvyks apie gruodžio pusę.

— Pas Rasputiną buvau užvažiavęs, — pareiškė Jusupov, — svarbiausia dėl to, kad galėčiau išsiaiškinti klausimą, infor muoja savo seklius špikus apie savo buvimo vietą ir svarbiąsias, ar jie bus tarnyboje, kai Rasputinas bus pas mane. — ja, šis klausimas liko neišaiškintas, nes nei Rasputin, nei mylimoji jo sekretorė freilina Golovina, veik visą dieną ir naktį praleidžianti jo bute, aiškias atsakymo nedavė.

— Kaip jis su jumis bendrauja, Feliks? — Jusupovą paklausė didysis kunigaikštis. — Jūs turite jo pasitikėjimą?

— O, visiškai! — atsakė nusišypojęs Jusupovas. — Aš neįtariamas. Aš jam labai patinku. Jis man siūlo užimti ad ministracines pareigas ir padaryti iš manęs didelį valstybės darbuotoją...

— Na, o jūs? — reikšmingai paklausė Jusupovą didysis kunigaikštis.

— Aš? — ironiškai nusiteikęs Jusupovas atsakė, — aš jam atsakiau, kad jaučiuosi permažas esąs, neturįs praktikos, neparuostas, bet kad aš labai sujudintas tokiu geru įvertimu žinomo savo numatymais Grigorijaus Jefimovičiaus.

— Mes visi nusišypojome.

— C'est ravissant, mais c'est vraiment ravissant! — su šuku didysis kunigaikštis.

Į pasitarimo pabaigą buvo nutarta: Rasputinas, kaip ir noma, nuolatos girtuokliauja su lengvo būdo moterimis Vil la Rode. Šioje įstaigoje Rasputinas savas žmogus, žinomas visai tarnybai. Todėl, nuvesti dėmesiu, kai Rasputinas jau bus likviduotas, poručikas S. turės paskambinti į Villa Rode ir paklausti istaigos vedėją: Ar Rasputinas jau atvyko? Ir kokiame jis kabinete? Atsakymas, žinoma, bus neigiamas, bet poručikas S., tartum sau, dėdamas ragelį, pasakys: „Taip, tai reiškia jis tuojau atvyks“.

Mūsų tikslas buvo: Jeigu tardymo keliai atvestų į Jusupovo rūmus, tai kad galima būtų pasakyti: Taip, jis čia buvo kurį laiką, bet po to išvyko į Villa Rode. Natūralu, kad tardymui būtų aišku, jog iš Jusupovo Rasputinas išvyko ir Villa Rode buvo laukiamas, ir todėl, jeigu Rasputinas dingo, tai jo pačio, ne mūsų kaltė.

Prieš išsiskirstymą mes nutarėme planą vykdyti naktį iš gruodžio 16 į gruodžio 17. Ir dar vieną kartą susirinkti gruodžio 13 ar 14 dieną.

Bus daugiau.

KULTŪRINĖ KRONIKA

ZYMOS LIETUVES MOTERYS

mitologijoje ir istorijoje.

Parašė: Dr. jur. Martynas 20 d. susipažino su Dr. Vydū Anysas, bendradarbiaujant li no Lit. Premijos Juri Komisi tuanistei p. Izabelei Matusevi jos sprendimu. Kadangi Juri

čiučiai, Toronto.
Turinys: Įvada.
a) Jūratė ir Kastytis, Balti jos jūros karalienė,

b) Nerinka, Kurtenos—Kur šių marių milžinė,

c) Žemaitė, Žemaičių kara lienė,

d) Birutė, Vaidilutė ir Kuni gaikštienė,

e) Mirga, Vytauto išgelbėto ja iš apkalimo,

f) Agluona, Mirtis dėl mei lės,

g) Gražina, Tėvynės gynė ja,

h) Klara — Skaistulė, kerš tas už garbės išniekinimą,

i) Emilija Platerytė, 1831 m. sukilimo karžygė.

Sie motyvai yra paimti iš įvairių literatūrų: lietuvių, len kų, rusų ir vokiečių, kuriuose veikaluose rašytojai, daugumo je svetimšaliai, kalba apie žy mias lietuves moteris. Veika las pirmoje eilėje yra skiria mas supažindinti lietuves mo teris su savo tautos karžygė mis praeities ir toliau kelti jų savijautą, ypatingai moteriško jaunimo tarpe.

Iš praktikos žinome, kad ši tas jaunimas, vartodamas tūlus istorinius vardus, tikrai neži no, ką jie reiškia ir kuriame santykių jie stovi su lietuvių tauta.

Veikalas turės apie 150 pus lapų ir manoma jį dar šią va sarą išleisti.

Autorius.

DR. VYDŪNO LITERATŪ RINĖS PREMĖJOS KONKUR SO JURI KOMISIJOS SPRENDIMAS

1959 m. gruodžio mėn. 5 d. Dr. Vydūno Literatūrinės Pre mijos Juri Komisija turėjo sa vo posėdį literatūrinės premi jos skyrimo reikalu. Komisijo je dalyvavo dr. Nagys, M. Nauburas (raštu), J. Kardelis, V. Pėteraitis ir A. Lymantas.

Maž. Lietuvos Bičiulių Dr jos Centro Valdyba buvo Ko misijai pateikusi tris gautus veikalus: du beletristinius ir vieną mokslinį veikalą. Komisi jos nariai, susipažinę su gau tais veikalais, balsų dauguma rado rekalo jų nepremijuoti.

1000 dol. Dr. Vydūno Literat ūrinės Premijos Konkurso Pratesimas.

Maž. Lietuvos Bičiulių D jos C. V-ba Kanadoje savo po sėdyje 1959 m. gruodžio mėn.

TAISAU

televizijos ir radio aparatus.

Darbas garantuotas.

Albinas Pranevičius.

DOminic 6-6637

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŲSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave.,

Ville LaSalle

DO 6-9343

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RUBŲ

SIUVEJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotiue St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

DO 5-0373

Marche

DO 5-0373

Lasalle

7585 Edward St.

LaSalle

Sviežia mėsa, alus, įvairiausia groserija,

nemokamas pristatymas.

Kas savaitę kas nors nauja

dovanai ar už menką kainą.

Lietuvis savininkas J. Vizgardiškis.

KAIP PAGERBTI PROF. TUMĖNIENĘ?

Kaip jau buvo spaudoje ra šyta, žinomai mokslininkei prof. V. Tumėnienėi sausio 8 d. suėjo 80 metų amžiaus.

Gerb. Jubilatė per visą sa vo turiningą gyvenimą dirbo liet. tautinį ir visuomeninį dar bą. Bet didžiausi nuopelnai jai tenka už rūpinimąsi sveikatos reikalais. Ypač jos dideli yra nuopelnai Lietuvos vaikų svei katos apsaugos srityje, jų mir tingumo sumažinime.

Dr. Tumėnienė yra išleidusi savo atsiminimus, kur kiekvie nas gydytojas ras daug žinių, kaip buvo rūpinamasi sveika tos reikalais. Geriausiai jubi liatė bus pagerbta, jei kolegos gydytojai ir kiti nupirkę jos atsiminimų knygą — Mano at siminimai, kurie yra labai ge rai parašyti ir skaitomi kaip romanas. Pagerbkime ją prak tiškai, o ne ruošdami vakarie nes ir etc.

Kl. Giedaugas.

● R. Viesulii Audubon Ar tists 18-jie metinėje parodoje, vykstančioje Nacional Acade my galerijoje, New Yorke, yra paskirta Harold Kivner premi ja už jo litografiją „Žemė“. Sis darbas yra vienas iš liaudies dainų leidinio „Dainos“.

● R. Viesulo lietuvių liaudies dainų iliustracijos visam sau sio mėnesiui yra išstatytos Al mus Galerijoje 77 Steamboat Rd., Great Neck ir Weyne Ga lerijoje New Yorke.

● Liaudies daina „Išėjo tėve lis į mišką“, iliustruota dail. B. Demkutės, išleista Lietuvo je atskiru leidiniu vaikams.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

JAV ir Kanados lietuvių 1961 METŲ DAINŲ SVEN TĖS REPERTUARAS, I są siuvinis. Turinyje: J. Damb rausko Malda už tėvynę, St. Šimkaus Lietuviai esame mes gimę, J. Naujelio Dainų dainė lės, St. Šimkaus Augo girioj liepelė, A. Vanagaičio Vėjužė lis, M. Petrausko Parsivedžiau mergužėlę lepūnė, J. Zdaniaus Siūbau, lingau paukštelis, Vl. Jakūbėno Tremtinių ir išvež tųjų giesmė, Br. Markaičio Lie tuvos partizanų daina, J. Ber tulio Pabusk, pasauli.

Nei kaina, nei adresas, kur galima būtų šias dainas, sąsiu vinį, gauti, leidinyje nepažy mėtą.

● Lietuvių tautodailės daty kai buvo išstatyti Illinoisi Uni versiteto Navy Pier patalpo se. Parodą suorganizavo Lietu vių Studentų klubas Lituani ca.

● Liaudies kūrybos namai Vil niuje išleido „Respublikinės liaudies meno parodos katalo gą“. Čia rašoma apie 200 žy mesnių Lietuvos liaudies me no meistrių ir duodamos jų nuotraukos.

● Lenkijos laikraščiai gausiai paminėjo lietuvių liaudies me no ir tautos kultūros dailės paro dą, kuri buvo atidaryta Kultū ros ir mokslo rūmuose Varšu voje.

● Varšuvoje pradėjęs veikti Lietuvių kultūros draugijos skyrius, kuris atidaręs klubą (ul. Lowickiej 7-15) Moko tow.

● Vyt. Kasiulis buvo išstatęs savo kūrinius parodoj Genevo je.

St. CATHARINES, Ont.

VASARIO 16-TOSIOS MINEJIMO PARUOŠIAMIEJI DARBAI

eina prie pabaigos. Atvykus į gos St. Catharines skyriui už St. Catharines teatro vadovui, 10 dol., LVS-gos „Ramovė“ K. Veselkai, viskas išsiaiškinti Niagaros pusiasalio skyr. už 5 ta ir pagal reikalavimus papild dol. ir St. Catharines SLA 278 dyta, taip, kad spektaklis atro kuopai už 5 dol. aukojusiems dytų pilnumoje, ką iš jo turi me matyti. „Mes norime užsi tikrinti, kad jums galėtume parodyti vaidinimą pilnam jo gražume“. — taip K. Veselka išvykdamas pareiškė.

Bet visa tai pareikalauja ne mažų išlaidų, todėl apylinkės valdyba prašo visų pagalbos, būtent: paaukokime kiekvie nas ruošiamai loterijai fantų ir parašykime po keletą laiškų savo tolimesniems pažįstami ms, pakviesdami juos į taip išskilmingą Vasario 16-sios mi nėjimą. Fantus rinkis vienas iš valdybos narių. Jam kreipian tis neatsisakykite padėti.

Be to, dar keliems aktoriam s nesurasta nakvynė: jei kas galėtų primti vienai nakčiai, prašom kreiptis pas valdybos narį J. Girevičių, tel. MU 4-20 25. Montrealiečiai atvyksta į St. Catharines geležinkelio sto tį vasario 20 d., prieš piet, 10 val. 10 min. (šeštadienį).

Valdyba primena visoms pu siasalio organizacijoms, kurios turi savo vėliavas, kad pasi rošų minėjime dalyvauti su vėliavomis.

KLB St. Catharines Ap. V- ba nuoširdžiai dėkoja VKLS- VKLS St. Catharines skyrius.

Apylinkės Valdyba.

SVEIKINAME!

VKLS-ga džiaugiasi ir nuo širdžiai sveikina abi valdybas (St. Catharines ir Wellando) kad ryžosi didžiąją lietuvių tau tos šventę iškelti į tinkamas augstumas.

Nuoširdžiai sveikiname Montreaio Lietuvių Dramos Teatrą atvykstantį su „Milži no Paunksmė“! Džiaugiamės, kad šimtai lietuvių pamatys di dingąją Lietuvos praeitį ir priežastis, kas užkirta kelią tie mesnei Lietuvos egzistenci jai. Šimtai lietuvių pamatys vi sas klastas pastot kelią Lietu vos karūnai, kaip nepriklauso mybės simboliui.

Iš širdies linkime, kad „Mil žino Paunksmė“ pamatytų vi si šiaupus Atlanto esantieji lie tuviai.

VKLS St. Catharines skyrius.

WELLAND, Ont.

WELLANDO IR APYLINKĖS MEDŽIOTOJŲ — MEŠKERIOTOJŲ KLUBO LITUANICA

nariai ir šiais metais gana ak

tyvūs savo mėgiamame sporte. Turint noro ir žuvis, nors ir per ledą, prisigauda, bei kiškei nos prisimedžioja. Kai kurie pavažiuoja net į šiaurę sturnie nos pamedžioti ir, atrodo, pa sisekima turėjo neblogą visi, kas mėgino.

Sausio 23 d. buvo surengta prizinė medžioklė, kuriai buvo skiriamos trys vertingos dova nos. Mūsų medžiotojai laimėjo šitaip: I — vietą laimėjo J. Sinkus, II — J. Biliūnas ir III — P. Šidlauskas. Sveikinam

Kovo 26 d., 8 val. p. p. šau kiamas visuotinis narių susi rinkimas Crowlando hotelio valgykloje. Bus aptariamai ak tualūs klubo reikalai, renkama nauja klubo valdyba, po to vai šės.

Visus klubo narius prašome — P. Šidlauskas. Sveikinam dalyvauti. Klubo Valdyba.

OAKVILLE, Ont.

NETIKSLIAI NUŠVIESTAS NEVEIKLUMAS

„Tėviškės Žiburis“ Nr. 3 Iš diskusijų visuotiniame su (523) atspausdintoje iš mūsų sirinkime paaiškėjo, jog netik apylinkės „Koresp.“ pasirašy neišsėmto visos galimybės mo toje žinutėje, yra netikslumų, kyklai suorganizuoti, bet, prie būtent: pasakyta, kad solida šingai, siūloma pagalba igno rumo mokesčio už praeitus

metus buvo surinkta kiek ma žiau, ir kad tam tikra dalis lie tuvių ir mūsų apylinkėje, kad ir mažos duoklės bendram rei kalui netesėjo.

Tikrumoje gi solidarumo mo kesčio už pereinčius metus visiš kai nebuvo surinkta. Bet perei tais metais buvo surinkta už užpereinčius, t. y. — už 1958 metus. „Koresp.“ neatkreipė dėmesio į perskaitytą susirin kime revizijos aktą, kuriame tai aiškiai buvo pasakyta.

Gal ir tiesa, kad vienas ki tas lietuvių taip mažos duok lės bendram reikalui netesė jo. Bet tai jau bus ne dalis, bet tik pavieniai asmens. Kažin, ar nedaugiau jų susilaukė mo kesčio mokėti dėl to, jog dėka nerūpestingumo nebuvo suor sū tarimu, su žmonių gyveni ganizuota prieš tai veikusi šeš tadieninė mokykla, kurią lan gos medžiagos, grupė grįžo į kė 17 vaikų.

Pastebėtina ir tai, jog prane žiau, ir kad tam tikra dalis lie tuvių ir mūsų apylinkėje, kad ir mažos duoklės bendram rei kalui netesėjo.

Tikrumoje gi solidarumo mo kesčio už pereinčius metus visiš kai nebuvo surinkta. Bet perei tais metais buvo surinkta už užpereinčius, t. y. — už 1958 metus. „Koresp.“ neatkreipė dėmesio į perskaitytą susirin kime revizijos aktą, kuriame tai aiškiai buvo pasakyta.

Gal ir tiesa, kad vienas ki tas lietuvių taip mažos duok lės bendram reikalui netesė jo. Bet tai jau bus ne dalis, bet tik pavieniai asmens. Kažin, ar nedaugiau jų susilaukė mo kesčio mokėti dėl to, jog dėka nerūpestingumo nebuvo suor sū tarimu, su žmonių gyveni ganizuota prieš tai veikusi šeš tadieninė mokykla, kurią lan gos medžiagos, grupė grįžo į kė 17 vaikų.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose

Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave. Montreal.

Tel. VI 5-7623

Valandos Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

STANDE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

DOVANŲ SIUNTINIAI Į SOVIETŲ SAJUNGĄ

IR KITUS UZIMTUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME

MAISTO TEKSTILĖS ir VAISTŲ

bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kitų informacijų

pas Montrealio atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŲS GALITE PILNAI PASITIKĖTI

Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia

dovanų siuntinių persiuntimo firma

INTERNATIONAL GIFT PARCEL SERVICE

1126 SHERBROOKE ST. WEST. Tel.: VI 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada.

BELLAZZI — LAMY, INC

DO 6-6941

7679 George St.,

Ville LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

STANDARTINIAI SIUNTINIAI LIETUVON

Medžiagos, rūbai, avalynė, vaistai, maistas, siuvamos mašinos, laikrodžiai ir kt.

per

Lithuanian Trading Co. London, England.

Montrealyje Atstovas

Aug. MYLE

991 St. Elizabeth Str. Montreal 18. P. Q.

Tel. UN 1-1176.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

Skambinkite, pristatysiu pavyzdžius ir katalogus.

NIAGAROS PUSIASALIS

MIELI NIAGAROS PUSIASALIO LIETUVIAI!

Šiais metais rengiamės didelį Vasario šešioliktosios manifestacijai — savo tautos prisikėlimo šventei. Ji bus švenčiama vasario 20 d.

Jei Niagaros pusiasalio lietuviai visuomet gražiai pasirodo, tai ypač šiuo kartu turime dėti visas pastangas, kad didžioji šventė būtų kuo iškilmingiau sia ir kuo įspūdingiausia.

Jau nuo senų laikų lietuvių tautoje laikosi gražus paprotys — didžiųjų švenčių proga gražiai pasipuoti, gražiau vaišių stalą papuošti ir daugiau svečių pasikviesti.

KLB-nės Wellando ir St. Catharines apylinkių valdybos nuoširdžiai prašo visus šiuos apylinkių lietuvių puoselėti

senus lietuviškus papročius. Šventės iškilmingumui kviesime visi iš toliau savo draugus bei pažįstamus į svečius.

Visi prisidėkime darbu prie šių iškilnių suruošimo, nes valdybos yra tik organizatorės ir vienos visų darbų aprėpti niekuomet neįstengs. Jos užsimojo šio didelio ir atsakominio darbo ne savo naudai, bet tautos labui ir šių apylinkių lietuvių garbei.

Tad tikimės ir laukiame visų nuoširdaus ir kruopštaus darbo visose srityse.

Didžiosios šventės proga parodykime tautinį vieningumą ir lietuvišką darbštumą.

Wellando ir St. Catharines Apylinkių Valdybos.

LONDON, Ont.

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS

Vasario 16-oji čia minima vasario 13 d., šeštadienį, miesto bibliotekos (London Public Library and Art Museum) auditorijoje (rūsyje), 305 Queen's Ave (vienas blokas į šiaurę nuo Dundas St., t. y. nuo svarbiausios miesto gatvės ir plento Nr. 2 tęsinio), tarp Waterloo ir Wellington g-vių. Pradžią — 7 val. vak.

Prašoma neveluoti.

Programoje: trumpa oficialioji dalis ir meninė programa. Pastarąją išpildys: Londono Liet. choras, vadovaujamas J. Petrausko, Tautinių šokių raitelis, vadovaujamas M. Chai nausko (adm. B. Ratkevičiūtės) ir Londono vaikučiai, paruošti ir vadovaujami J. Čegienės ir V. Čegytytės. Ilgesnės paskaitos šiemet nebus. Be to, oficialiosios dalies metu įvyks premijų įteikimas visuomenės darbuotojams, daugiausia Londono pasidarbavusiems su mūsų jaunimu lietuvių išlaikymui. Įėjimas — nemokamas. Bus renkamos aukos Tautos Fondui. KLB Londono Apyl. Valdyba kviečia visus Londono ir apylinkių lietuvius šiemet minėjime gausiai dalyvauti.

Prie londoniečių pasižadėjo prisijungti Rodney ir West Lorne Liet. apylinkės, minėję man atvykstančios organizuotai. Kviečiamos ir kitos gretimos apylinkės pasekti jų pavyzdžiu.

Vasario 16-oji yra didžioji lietuvių metinė šventė. Ji turi būti mūsų lietuviškumo ir vieningumo pademonstravimo diena. Vieną kartą į metus tikrai galime susirinkti krūvon ir pagyventi praeities nuotakomis, kenčiančios Tėvynės skausmais ir vietos džiaugsmams ir rūpesčiams. Tuo savo atsilankymu mes išreiškime meilę savam kraštui, savai tautai ir mūsų kilniems idealams, taip augštai vertintiems Nepr. Lietuvoje. Tencielka nė vieno lietuvių, kuris galėdamas savo atsilankymu nepagerbtų brangiosios mūsų Tautos šventės!

D. E.

PASILINKSMINIMAS

Nuotaikingas linksmavakaris įvyks vasario 27 d., šeštadienį, puikioj OFT salėj, 555 Dundas St. 7.30 v. v. Tai bus paskutinis šokių vakaras šiemet sezono, nes kitas beįvyks tik vėly pavasarį.

D. E.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

motorinio sporto sekcijos pirmininkas a. a. Antanas Bilūnas. Velionis iš profesijos inžinierius, visą savo laisvalaikį skirdavo vandens motoriniam sportui.

— Geriausiu pasaulio futbolininku išrinktas ispanas Di Stefanu, antruojū, lenkų kilmes prancūzas Kova.

— Prieš išvykdam į žiemos olimpinis žaidimus, Kanados ledo rutulio atstovai — Kitchener komanda, sužais eilę rungtynių krašto vakarinėje dalyje.

— Sunkaus svorio pasaulio meistras I. Johanson, dažnai pasirodo televizijos programose, dainuodamas švediškas daineles, arba trumpuose dialoguose, nes anglų kalbą jis silpnai moka.

K. B.

V. MIKĖNAS LAIMĖJO ANTRĄ VIETĄ

Rygoje įvykusiame tarptautiniame šachmatų turnyre, kuriame dalyvavo 14-ka šachmatininkų ir jų tarpe M. Tal, kandidatas į pasaulio meistro vardą, Vl. Mikėnas laimėjo antrą vietą, nugalėjęs ir M. Tal. Iš 13-kos rungtynių V. Mikėnas pralose tik vienas B. Spaskiui, kuris užėmė pirmą vietą.

• V. Petkevičius parašęs romaną „Priemiesčio žmonės“, kuriame esąs vaizduojamas „Kauno priemiesčių darbininkų gyvenimas buržuazinėje Lietuvoje“. Kažin, kad taip V. Petkevičius pabandytų pavaizduoti dabartinių laikų darbininkų gyvenimą..., nes gi visą laiką Maskva stato reikalavimus rašyti apie dabartį...

Verdun PO 6-5641
HICKSON GROCERY
ALUS ir MAISTO PRODUKTAI
Pristatymas nemokamai
241 Hickson Ave. Sav. Paul Jocas

Gyvenimiški reikalai

RASO: VACLOVAS H. ŽIZYS

Praeitą kartą mes iškėlėme keletą atvejų, kuriuos vertėtų prisiminti, bediskutuojant savo reikalus su gyvybės draudimo atstovu.

Mes matėme, jog, šeimos galvai mirus, dvi pagrindinės problemos iškyla: a) įvairių išlaidų padengimas ir b) šeimos pajamų klausimas.

Kiek sąlygos leido, manau, susipažinome su kaimuriais keblumais, bandant padengti įvairias išlaidas. Taigi pakalbėsim dabar apie tolimesnę šeimą egzistenciją. Prieš išibėgėjant, siūlyčiau pasiimti pieštuką ir sekti mano aritmetiką.

Štai, toji padėtis: tėvas, tu rėjo gerą darbą, neblogas per spektivąs progresuoti, bet... išsiskiria iš gyvųjų tarpo. Motina tik 30-ties metų ir 3 vaikai: 9, 6 ir 3-jų metų amžiaus.

Pirmiausia, reikia kuo nors pakeisti tėvo iki šiol parnešamą algą. Kokia yra minimalinė šiai šeimai reikalinga suma? Ir kuriam laikui?

Kadangi jauniausias vaikas yra 3-jų metų, tai galima saukti, jog tų pajamų reiktų dar maždaug 15-kai metų. (Tada mažiausias bus jau 18-kos metų — turėtų būti baigęs gimnaziją).

Kokia gi suma? Žinoma, pirmiausia susiduriame su nuoma arba paskola (mortgage). Nemanau, jog jie norėtų parduoti namą. Sakykime, čia reikia skirti 75 dol. į mėnesį. Bet tas dar neįskaito šildymo, miesto mokesčių, nuo gaisro draudimo ir kitokios namo priežiūros. Taigi, pridėkime dar 25 dol. Suma — 100 dol. į mėnesį. O kaip su mais tu? Jie turi valgyti! Sakykime 28 dol. į savaitę, kas būtų po dolerį asmeniui į dieną. Greitai skaičiavimas duos 120 dol. mėnesiui. Iki šiol jau turime 220 dol. mėnesiui mažiausiai 15-kai metų.

Aprūpinome juos pastoge, maistu. Gal reiktų ir apręgti? Trys auga vaikai. Patys tie, kurie tikrai plėšo batus ir rūbus. Bandykime skirti po penkinę kiekvienam. Tai vėl, jau 15 dol. ir dar nieko neda vėm motinai.

Dar prisiminkime elektrą, telefoną. Gal pagalvokime ir apie daktarą, dantistą, vaistus. Ir gal pridėkime centą kitą baltinių plovimui, valyklai ir panašioms reikalingoms. Būkime šykštūs ir skirkime čia tik 20 dol.

Pagaliau dar yra kitos smulkios išlaidos: susisiekimas, laikraščiai, kirpykla, gal ir vienas kitas žaislas vaikams (nors per šv. Kalėdas). Ir čia būkime taupūs, nedaugiau kaip 30 dol. į mėnesį.

Susumuokime ir gausime net 285 dol. mėnesiui arba 3,420 dol. į metus!

Bet mes dar nebaigėme! Kaip gi su motina?

Pagal gyvybės draudimo atstovą, daugelis vyrų yra tokios nuomonės, kad našlė, paaukojusi tiek daug laiko ir energijos beaugindama vaikus turėtų gauti nors ir mažą atpildą — garantuotas pajamas visam gyvenimui.

Penkiolika metų praėjo. Ji jau 45 metų. Vaikai gal jau gelbsti jai, bet pagaliau ir jie netrukus sukurs savo šeimas ir mama turėtų būti kiek nors ne priklausoma. Kokias pajamas ji turėtų gauti savo tolimesnei egzistencijai?

Aš manau, šiam klausimui atsakymą palikti jūsų vaizduotei. Nes tos sumos atžvilgiu, dažnas turėsite gan skirtingas pažiūras.

Kadangi dar daug klausimų laukia savo eilės, tai aš baigsiu gildines tas dvi pirmąsias problemas.

Tikslas, kaip pastebėjote, buvo priminti jums, kad neliktumėte sąžiningais tiek savo, tiek savo šeimos atžvilgiu.

Pagaliau jeigu mes esame susirūpinę žmonos bei vaikų

Charles F. Comfort, kuris laikė karo buvo Kanados karo menininku Italijoje viršininku (o taip pat ir vakarinėje Europoje) yra naujai paskirtas Kanados Meno Galerijos Ottawoj direktoriumi, pakeičiant Alan Jarvis, kuris atsistatydino rugšėjo mėn. 30 d. Mr. Comfort, kuris yra dailininkas ir ypač freskų specialistas, dirbo Toronto Universiteto Meno departamente. Jojo dalis paveikslių jau yra Meno Galerijoje, kuri dabar užima naujas patalpas Lorne Building Ottawoj.

rytojumi, tai gal ir neprošali bus susipažinti su kaimuriais čia iškeltomis mintimis.

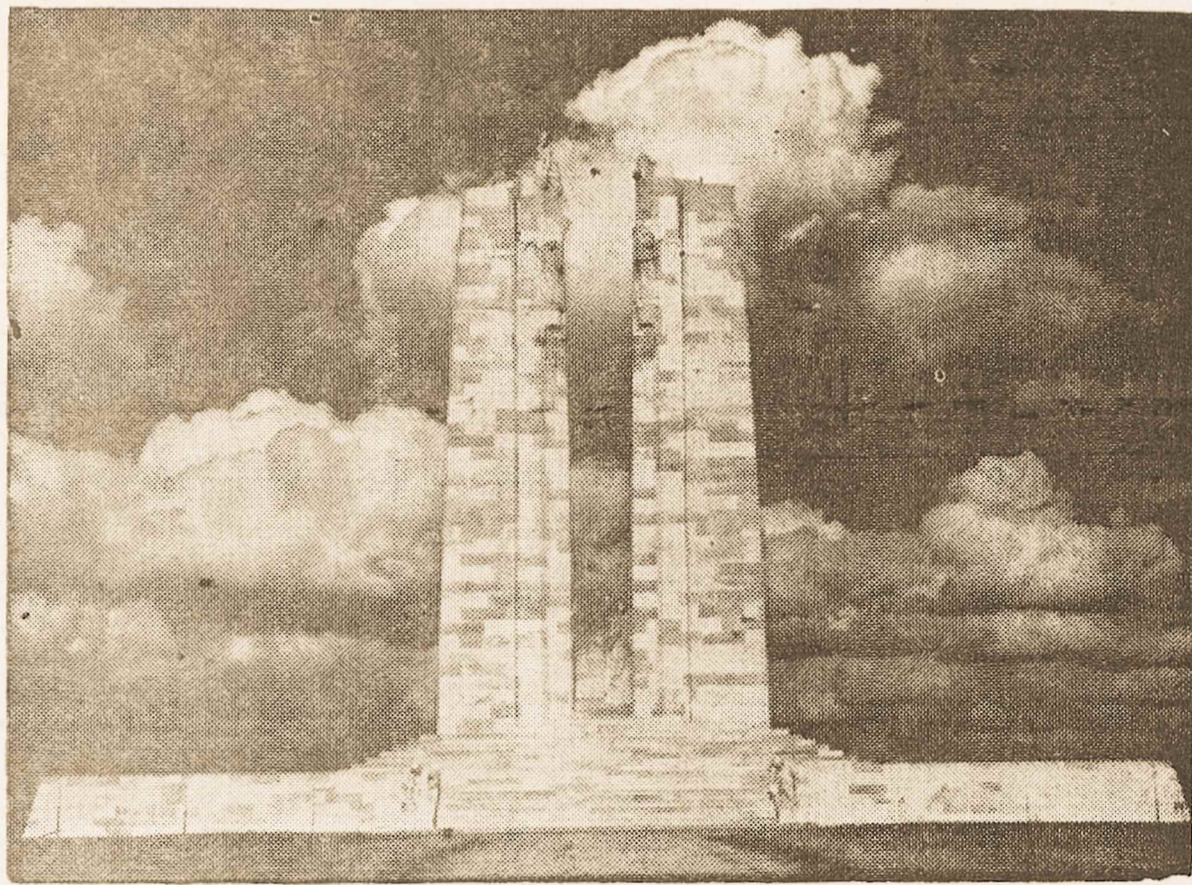
Sekantį kartą paliesime penkios klausimą.

Tad, iki senatvės!

Dr. Wilder Penfield, žinomas nervų gydytojas ir garsaus Montrealio Neurologijos Instituto direktorius, mano, kad antra ir net trečia karjera žmonių, sulaukusių 60 metų, yra visai įmanoma. Dr. Penfield sako — „smegenys yra visai tinkami geriausiam darbui“. Neseniai įvykusiuose Toronte Canadian Club pietuose Dr. Penfield kalbėjo Kanados verslininkams, kad jie turi pasinaudoti šia galimybe ir laikyti senesnius žmones dirbančiais, ypač gi atsižvelgiant, kad senesnių žmonių proporcija Kanados gyventojų tarpe didėja. Dr. Penfield yra parašęs romaną „No other Gods“ ir rašo kitą. (CS).

• Ant. Mončys planuoja šiais metais suruošti savo kūrinių parodą New Yorke.

Prancūzijoje paminklas Kanados kariams, kritusiems už laisvę ir demokratiją, kovoje su fašistiniu - rasistiniu totalizmu bei diktatūra, kuri tačiau dar yra užsilikusi Rusijoje, Ispanijoje, Kinijoje. Bet ir šioms ateis galas, nes tikrai laisvas žmogus gali būti laimingas, o laimė yra visų žmonių teisė. (CS).

darbas

REDAKCIJA:

J. Kiznis 84—04 95th Ave., Ozone Park 16, New York.

Tel. MI 2-4872

ADMINISTRACIJA:

V. Gervickas, 475 Riverdale Ave, Brooklyn 7, New York.

Tel. HY 5-0533.

Jau išėjo iš spaudos 1960 metų 4 numeris, kuriame idėti įdomūs įvairių autorių aktualiomis temomis straipsniai.

Numerio kaina 1 dol. Metinė prenumerata 3 dol., studentams 2 dol.

VISUOMENĖS MOKSLŲ, MENO IR LITERATŪROS ŽURNALAS

atstovauja žmogų, laisvą nuo prietarų ir baimės; gina kultūrą, pagrįstą humanistinėmis vertybėmis; stebi Lietuvos, iš eivijos ir pasaulio gyvenimą; apjungia kūrėjus, kurių kritiška mintis ir šviežias žodis atveria skaitytojui naujus akiračius.

Išėina keturis kartus metuose.

Norintiems susipažinti vienas numeris siunčiamas dovanai.

ESSO
STOVE OIL
DEALER

DO 6-0515

RAYMOND BROS.

ESSO GAMINIAI

IVAIRIŲ RŪŠIŲ KUROLA YVA

Pristatymas laike 1 valandos.

288—1 Ave., Ville LaSalle.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausių vaistų, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas,

Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique) Montreal 36, Que. Tel. Raymond 7-3120.

12 metų patyrimas.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

Perka - parduoda žemę, sklypus, pelningus namus.

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsmnt.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reik. ved. P. V. Zubas DO 5-0224

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika

Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.,

Tel.: DO 6-3884.

Jogaila (Veselka) su vysk. Olesnickiu (Barauskas) Milžino Paunksmėje.

NIAGAROS PUSIASALIS

ATGAIVINKIME DVASIA, KURIĄ PRABOČIAI GYNĖ!

Vasario šešioliktosios prasme kiekvienam lietuviui yra vi sa aiški ir bet kokie papildomi nas ir trumpas įvado žodis, ku priminimai dėl jos reikšmės lie tuvių tautai neberekalingi. Jos reikšmė šiandien reikia tik jaunajai kartai giliai įskie pyti. Tą padaryti lengviau ga lėsime šią didžiąją šventę tin kamai švęsdami ir parodydami savos tautos didingą praeitį, kurioje atsispindi lietuvių tau tos ryžtas ir kovingumas už sa vo egzistenciją.

Tokioje dvasioje šiais me tais Vasario 16-toji bus šven čia Niagaros pusiasalyje, Merritton Community Centre Hall, š. m. vasario 20 dieną.

Šiai šventei duodamas visai naujas būdas — gyvas Lietu vos istorijos paveikslas, Balio Sruogos 3 veiksmų 9 paveiklų trilogiška istorijos kronika „Milžino Paunksmė“. Šis vei kalas šiuo metu visam lietuviš kam pasaulyje yra rimčiausias ir įdomiausias ir išpildomas geriausių aktorių.

Todėl tolimiausių apylinkių visi lietuviai nuosirdžiai kvie čiami šioje šventėje dalyvauti. Ypatingai prašome paraginti jaunimą, kad nepraleistų pro gos pamatyti šį didįjį veikalą, kuriame gražiai atsispindi lie tuvių tautos kovų praeitis.

Sventės programoje: Minė jimas, kuris prasidės invokaci

ja — Tėvas Barnabas OFM, to liau tylos minutė, Tautos Him nas ir trumpas įvado žodis, ku ri pasakys KLB Krašto Valdy bos pirmininkas Stepas Kės gaila. Meninėje dalyje Mont realio Lietuvių Dramos Teat ras vaidina „Milžino Paunks me“. Po to šokiai, bufetas ir kiti įvairumai. Organizacijos dalyvauja su savo vėliavomis. Salė atdara nuo 12 val. Pra džia 4 val. p. p. Meninė dalis prasidės punktualiai 5 val. po pietų.

Vasario 16-to dienos minėji mo iškilmingos pamaldos įvy ks sekančią dieną, vasario 21 dieną, sekmadienį, 10 val. prieš piet, lietuvių parapijos bažnyčioje, 75 Rolls Ave., St. Catharines, Ont.

Wellando ir St. Catharines Apylinkių Valdybos.

● A. L. B. Sydnėjaus Apylin kės Valdyba ir Lietuvių Na mų Taryba surengė Sydnė jaus Lietuvių Namuose Redfēr ne bendras kūčias.

● Japonų liaudies meno paro doje Kaune pabuvoje apie 10 tūkstančių lankytojų.

● J. Verno „Paslaptingoji sa la“ išleista Lietuvoje, vertė Stukas.

● Lietuvoje išleista jauno mu zikologo S. Ylos knyga „Kaip suprasti muziką“

HAMILTON

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŽINIOS

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

HLB Hamiltono Apylinkės Valdyba rengia Nepriklausomybės šventės minėjimą vasa rio 14 d. sekančia tvarka:

11 val. iškilmingos pamal dos VAV parapijos bažnyčio je. Paskaitą skaitys rašytojas J. Kralikauskas. Meninę dalį išpildys Hamiltono vyrų ir miš rus choras, vadovaujamas mu ziko kun. B. Jurkšo. Hamilto no „Aukuras“ (stato ištrauką iš draminės legendos) ir Ha miltono tautinių šokių grupė, vad. G. Breichmanienės. Prie įėjimo renkamos aukos, iš ku rių, padengus minėjimo išlai das, likutis bus pervestas Tau tos Fondui.

Vasario 16 d. nuo 10 iki 10. 30 val. vak. per CHML radio stotį, banga 900, bus transliuo jamas lietuviškas pusvalandis. Programai vadovaus Mrs. E. Hyder, meninę dalį išpildys Ha miltono choras, vadovaujamas kun. B. Jurkšo, ir bus kalbama lietuviškai.

Bendruomenės V-ba širdin gai kviečia visus Hamiltono miesto ir apylinkės lietuvius skaitlingai dalyvauti vasario m. 14 d. minėjime ir klausyti vasario vasario m. 16 d. 10 val. vakare lietuviško pusvalandžio per Hamiltono radio stotį.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bllor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-3501
Res. BE 3-0978

A. F. McKAGUE

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras
Tel. EM 4-1394 EM 4-1395
1008 North Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
Advokatas — Notaras
62 Richmond St. West
(Kamp. Bay ir Richmond)
Room 901,
Toronto, Ont.
Telefonas EM 2-2585

1960 m. vasario 20 d.

NIAGAROS PUSIASALYJE,

MERRITTON COMMUNITY CENTRE HALL,

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS — 16 VASARIO

ISKILMINGAS MINĖJIMAS

Programoje:

B. Sruogos 3 veiksmų 9 paveikslų trilogiška istorijos kronika

„Milžino Paunksmė“

PO MENINĖS DALIES ŠOKIAI IR VAIŠĖS.

PRADŽIA 4 VAL. P. P.

MENINĖ DALIS PRASIDEDA PUNKTUALIAI 5 VAL. P. P.

NEPRALEISKIME PROGOS

PRASMINGAI PRALEISTI DIDŽIAJĄ TAUTOS ŠVENTĘ!

K. L. B. Wellando ir St. Catharines Apylinkių Valdybos.

kurie dar nesumokėjo įnašų, ji premija — 30 dol., kitos bus juos įmokėti į minėtą sąskaitą iki vasario 20 d.

THE UNITED NATION ASSOCIATION IN CANADA

Hamiltono sudarė specialų vykdomąjį komitetą (Hamilton and District World Refuge Year Committee), kurio tikslas surinkti 55.000 dolerių likviduoti Waidmannsorf sto vyklą Austrijoje ir jos gyvento jus įkurdinti Kanadoje. B-nės Valdyba irgi pakviesta prisidėti prie šio darbo. J. V.

RUOSKIMĖS KAUKIŲ BALIUI,

kuris įvyks vasario 27 d., šeštadienį, Hill Crst Restaurant viršutinėje Alpine ir Summit salėje. Ši salė yra labai gražiai ir moderniškai įrengta, talpi na apie 400 žmonių. Salė ant kalno — Concession ir Werth worth g-vių kampas. Maloniai Hamiltono at-kai kviečia visus ruoštis iš anksto šiam tradiciniam kaukių baliui. Geriausios kaukės bus premijuotos. Pirmo

Veiks savas ir pigiomis kainomis bufetas. Sokioms gros padidintas Bennie Ferrie orkestras. Taip pat bus ir įėjimo laimėjimai.

Tad visi jau pradėkime ruoštis šiam kaukių baliui. J. P.

A. LIODZIUS, B.L.,

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai patarnavimai. Mergičiai.

Įstaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

TAUPOK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“.

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val. vak., Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus įstaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniais 12—2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.

Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

WINDSOR, Ont.

VASARIO 16-SIOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Siemet bus šia tvarka: Šeštadienį, vasario 13 d., nuo 10.30 iki 11 val. iš C. B. E. radio stoties (banga 1550) šventės paminėjimas angliškai kalbančiajai Kanados visuome nei. Programoje informacija apie Lietuvos Nepriklausomybės šventę, lietuviškos dainos ir muzika. Programą pertransliuos visos Kanados C. B. C. radio tinklas ir kitos mažesnės radio stotys.

Sekmadienį, vasario 14 d., 12 val. St. Francis bažnyčioje, 1479 Albert Rd., iškilmingos pamaldos. Mišias laikys ir pa mokslą pasakys kun. V. Rudzinskis. Tuoju po pamaldų, netoli esančioje kroatų salėje, 2520 Seminole St., iškilmingas minėjimo aktas ir meninė da

„LITUANICA“ PARKUI

Vald. pirm. E. Butavičienė ir sekr. P. Januška sausio 28 d. pasirašė užpirkimo doku mentus ir įmokėjo rankpini gius. Iki vasario 16 d. turi bū ti sutvarkyti visi kiti reikalai, surišti su šio parko įsigijimu. Vėliau ši graži vieta teks pa ruošti ir pritaikyti naudojimui gegužinėms, išskyloms ir kt.

DRAUDIMAI

Automobilių, namų,
gyvybės ir kt.

RO 6-0811 arba RO 6-0832

PRANO BARAUSKO

DRAUDIMO

AGENTŲRA

49 Cameo Cres.,

Toronto 9, Ont.

Taupek ir skolinkis kredito kooperat

„PARAMA“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdraus

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak. Antradieniais nuo 10 — 12 v. ryt. ir 7 — 9 val. vakaro. Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.

Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

Įvairūs siuntiniai

LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.

Prašome reikalauti mūsų naujai atsp. vaistų katalogą Nr. 2.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDĖS, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraus paprastu ir oro paštu tus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gry no svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 3-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. IR A. KALŪZA

Visi dalyvaukime Nepriklausomybės minėjime!

Minėjimas rengiamas š. m. vasario mėn. 14 d. 3 v. 30 min. p. p. Plateau salėje, 3710 Calixa La Vallee Ave.

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas pradės mas 11 val. iškilmingomis už jos su vėliavomis prašomos da

Lietuvos laisvę pamaldomis A. Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų bažnyčiose. Organizacijai lyvauti pamaldose A. Vartų parapijos bažnyčioje.

3 v. 30 min. minėjimas tęsiamas Plateau salėje, 3710 Calixa La Vallee Ave.

Pagrindinę kalbą pasakys Laisvės Europos komiteto narys V. Rastenis iš New Yorko.

Minėjimo koncertinėje pro

gramoje sutiko dalyvauti: Dainininkė - solistė J. Pauliūtė. Pianistas - solistas K. Smilgevičius. Aušros Vartų parapijos choras diriguojamas muziko A. Ambrozaitis ir Dr. Basana vičiaus skautų Vyčių Tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Piečiūčio.

Sceną dekoruos — dailininkas V. Remeika.

Mieloji Montrealio lietuvių visuomenė prašoma Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą pagerbti savo atsilankymu.

Minėjimą rengia L. B. Seimelio prezidiumas. Seimelio nutarimu už įėjimą aukojama nemažiau 1 dol. Jaunimas iki 16 m., moksleiviai, studentai — dovanai. Nedirbantieji au

Organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi vasario 14 d. popietę jokių parengimų neruošti.

Seimelio Prezidiumas

Pianistas K. Smilgevičius

Solistė Jonė Pauliūtė

Choro dir. A. Ambrozaitis

TORONTO

VASARIO 16 D. MINĖJIMO, ĮVYKSTANČIO VASARIO 14 D., TVARKA:

1) Pamaldos su švente pri

1) Pamaldos su švente pri

2) 1 val. p. p. speciali prog

3) 3 val. p. p. iš Toronto

4) 4 val. 30 min. College ir

Kanados valdžios ir kitų

Meninė programą išpildys

Visas minėjimas neužsities

Ta patia proga norima pain

Kaip jau buvo pranešta, lie

Užgesinkime porai valandų

Apylinkės V-ba.

JAUNŲJŲ MENININKŲ

Šv. Kazimiero šventės prog

● TLJK yra pavesta suorg

DISTRICT ESTATE

177 Sherbrooke St. W.

D. N. Baltrukonis CR 6-5075

MASSON FURS

J. Gražys ir K. Gudžiūnas

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ MOKYKLOS

mokinių nepriklausomybės

Tėveliai ir visi, kurie domi

Mokyklos Vedėjas.

DR. J. MALIŠKA

sąryšyje su išpareigojimais

● Dėl namų, kurie pasiūlyti

● P. Rutkauskienė su sūnum yra

Dr. J. ŠEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.

PO 7-3175 namų; PO 6-9964.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA

5441 Bannantyne, Verdun.

Išskyrus ketvirtadienį

Nosies, gerklės ir ausų

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.

KANADOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ DIENOS

kaip lankydamasis Toronte K

VISŲ ORGANIZACIJŲ PIRMININKAMS

KLB Montrealio Seimelio

Dr. V. PAVILANIS

3439 Beaconsfield,

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja

1410 Guy St., I a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LL. D.

Suite 25—26

152 Notre Dame St. E.

UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

Montreal. UNIVERSITY 6-7026

Res.: 40 Lafleur,

LaSalle, tel. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS

B. A., B. C. L.

215 St. James West,

7 augštas.

Tel.: AV 8-3115.

Namie 2654 Hogan

Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

Spaudos Baliaus loterijai aukojo:

13. Jakubka \$5.00
14. D. Norkeliūnas \$3.00
15. O. Matulienė, 2 paveiksl.
16. A. Masevičius, skutimosi mašinėlė.
17. Ant. Pranevičius \$5.00
18. B. Kirstukas, Universal Cleaners, valymo ku
19. E. Vaupšienė \$1.00
20. E. Intas \$10.0
21. Jakubauskienė \$1.00
22. M. Šulmistras, bonka vyn.
23. J. Juodkojis, 2 bonk. vyno.
24. Dail. A. Tamošaitienė 2 taut. andiniai.
25. Ant. Vilimas, degt. bonka.
26. P. Matulienė, vyno bnk.
27. P. Linkonienė, 2 dol.
28. G. Matulytė iš Filadelfijos, USA, spec. setas indų su padėklų.
29. P. Jaseckienė, vyno b.
30. Pp. Paunksniai, konjako Martel b. ir staltiesė.
31. P. Milašienė, petikį.
32. Kl. Kiaušas, sūri.
33. Pp. Valentai, trejonką iš Lietuvos ir šokolado dėžė.
24. E. Kadelienė, did. tortą.
35. NL per siuvėją Mačiuką, du kostiumai.
36. Dail. A. Tamošaitienė, taut. moteriškas drabužį.
37. Inž. I. Mališka, 1 dol.
38. Juoz. Lukoševičius, 1 dol.
39. Liza Morkūnienė, 1 dol.
40. Alb. Norkeliūnas, 5 dol. draudimo kuponas.
41. F. Safrončikas, rūmai, i kuriuos jis padarys laimėtojui portretą.
- 41..F. Safrončikas, rūmai, i kuriuos jis padarys laimėtojui portretą.
43. P. Norkeliūnienė, 4 užvalk.
45. Inž. J. Bulota,
44. Notaras J. Bernotas \$10.
46. D. Jurkus,
47. P. Keturka,
48. P. Murauskienė,
49. St. Kęsgaila,
50. P. Klimas,
51. P. Žakevičiai,
52. Inž. P. Narbutas,
53. P. Juodelis,
54. Inž. J. Balčiūnas.
55. Pov. Jocas, dėžė alaus.

Kieno nepažymėti įnašai, at

T. I. ASHKENAZY,

B. Comm., C. A.,

Chartered Accountant

4880 Plamondon Ave.,

Montreal, Que.

RE 9-1926; namų RE 9-0758.

LIET. AKADEMINIO

SAMBŪRIO

susirinkimas įvyksta šį penk

● Mirė Aleksas Lazauskas, 80

metų, (atvykęs Kanadon 1911

m.), vasario 3 d., palaidotas

vasario 6 d., per Šv. Kazimie

ro parapiją. Liko žmona Vale

rija. Velionis ilgą laiką dirbo

CNR, kur turėjo žymias parei

gas, bet dabar buvo jau pensi

ninkas.

TAUPYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve

„LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos.

Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui.

Ved. D. Jurkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkeliūnas. RA 7-3120

Veikia sekmadien. 11-1 val. A. V. par. salėje, Banko kambary.